ले. १५० श्री. १६८५ मार्गशीर्ष शुद्ध ७
१७६३ दिसेंबर ११

श्रियासह चिरजीव राजश्री दादाजी व राजश्री माधवराव याप्रति बाजी विठल आसीर्वाद उपरि येथील कुशल तागाईत मार्गसीर्ष शुध ७ रविवार मुा पुणे येथास्थित असें विशेष तुम्ही बखत्यां बराबर पत्र पाठविले पावोन वर्तमान सर्व कलो आलें आम्हास इकडें दीसगत लागली म्हणोन श्रमी होऊन लिहिलें त्यास यत्न काय करावा जैसा प्रसंग प्राप्त त्याप्रमाणे केले पाहिजे येरवी आम्ही तुम्हास या दिवसात सोडून निराळे राहावे थैसे सर्वात्मना नाही परंतु तीर्थरूपाची मर्जी आम्ही थाजसमागमे च चादवडास यावे थैसे जरूर देखोन राहिलो वरकड तुम्ही उदासीनतेने] कितेक प्रकारे लिहिले येका दो पत्री नेथील भ वगर्भ दर्शविला तो वाडिलास निवेदन केला त्यासी तुमचे भेटीस यावयाविसीं उतावली फार करितात परंतु दरबारचा विचार कारभार येक तऱ्हेचा येऊन पडिला आहे यामुळे उलगडा होत नाही तत्रापि अतःपर राजश्री सुभे-[दा]राकडील उतरे यावयाची प्रतीक्षा करितात आली म्हणजे जलदीने स्वार होऊन तुम्हाकडे येतील कोणेविसी चितात काळजी अथवा + + + ता येकंदर न धरावी चित्ताची स्थिरता करून संतोषयुक्त असावे वडील छत्र तुमचे मस्तकी असता तुम्ही चिंता वाहावी थैसे नाही राजश्री सुभेदाराची प्रकृत नादी लागोन हरयेक मजकूर बोलावा तेव्हां पाल्हाल उदंड बोलतात त्याजवर न जावे तुम्ही दरबारी जात असता मेहनत करिता येणेकरून तीर्थरूपास व सर्वास चितास बहुत संतोष आहे त्याप्रमाणे च मेहनत करीत जावी मातुश्री अहिल्याबाईकडील लग राखिला आहे तो जतन करावां राजश्री त्रिंबकपंतदादा तेथे तुम्हास विश्रांत आहेत हरयेक विचार ते बुद्धिवाद सागतील त्या प्रा। वर्तणूक करावी राजश्री सुभेदार पलीकडे सेंदव्यास गेले आणि मातुश्री अहिल्याबाई चादवडी असली तरी तुम्ही चादवडी च बाईसाहेबाजवळ उभयता हि राहावे अहिल्याबाई याणी सुभेदारासमागमे सेंदवे इदूर पर्यंत जावे थैसा विचार जालां तर राजश्री त्रिंबकपंत दादा समागमे तेथपर्यंत जातील त्याजबरोबर तुम्ही हि जावे इतकियात तुम्ही जेथे असाल तेथें तुम्हाजवळ आटोपुन येतो तीर्थरूपाची मर्जी तुम्हा चौघावर हि समान आहे कोणे विषई चितात विकल्प येकंदर न आणावां वेदमूर्ती राजश्री जोसी-बावा जाणार त्यास संतोषे करून निरोप द्यावां येकले कसे कंठावे म्हणोन खंत न करावी पुरुष आहां तुम्ही जेथे असाल तेथे दाहा माणसें अनयासें जवळ जमा होतील चिरंजीव राजश्री अन्याबाचें शरीरी सावकाश बहुत वाटत नाही म्हणोन लिहिले त्याज-वरून बहुत श्रम वाटतात त्यास तुम्ही उभयता नित्य समाचारास जाऊन दोन घटि-कापर्यंत जवळ बसत जावें अनमान न कीजे आरोग्यतेचे वर्तमान वरचेवर तीर्थरूपास व आम्हास लिहीत जावे चिरंजीव बापू तुमचे च घरी भोजन कारितात त्याचा सत्कार

उतम करीत जावे खंडू चाकर तुम्हाजवल आहे त्यास त्याचे लग्न निघाले तरी मोह्याजी व खंडु दोघांचे येवजी वीस पंचवीस रुपये खर्चास द्यावें आणि दोघा भावापासून तुम्हीं आपआपासी चाकरी घेत जाणें इतबारी आहेत याजकारिता लिहिलें असें सारांश पुरुषैधर्य धरावें आतां आपणास ईश्वर किंवा वडिलाचे पाय आहेत दुसरा आर्थ नाही वडील चिरप्रवासी तेव्हां आपले आपण धैर्य धरावे खंत करूं नये मातुश्री बाईसाहिबांकडील लग जतन राखावा राजश्री त्र्यंबकपंत दादा आहेत लाहाण मोठा जे गोष्टी संशय वाटेल तो त्यांस पुसत जाणे तुमचें दैव चांगलें आहे कोणेविसीं चिंता सहसा न करावी आमच्या शरीरीं ज्वर आठ दिवस येत होता आतां आरोग्यता जाली कलावें चिरंजीव मथाबाईस वरविचारणा करीत असो खंडो विसाजी देशपांडे पुणेकर यांचे पुत्र आपाजोपंताचा लेक नवरा चांगला आहे थोडेसे ब्रह्मस्व आहे रा दादांचे विचारें कसे ते लिहिणें वरकड नांव वतन सर्व उतम आहे निश्चय जालियावर लिहितों चिरंजीव मणिकर्णिकेच्या हातास फोड येऊन हात नासला आहे म्हणुन बखत्याने सांगितलें त्यास सकी व चिमी यासि बोलाऊन आणीत जाणें ममतेंत घेऊन मुलीचा हात बरा होय व निगा चांगली होय यैसी तजवीज करावी चिमीची मुदारत करावीसी जाली तरी दाहापांच रुा अगत्य पाहून खर्च करणें परंतु मुलीची आबाल येकंदर होऊं न देणें तुम्हीं लेंकरे ये गोष्टाचीं कालजी नसावी परंतु दैवांस ठाकून आलें ते केलें पाहिजे लेंकरांची उपक्षा आपण केली तरी त्याचे प्राण कसे वांचतील नित्य मातुश्री माईनें व तुम्हीं मुलीस आपल्या घरास आणुन हात आपल्या द्रिष्टीने पाहात जांवा समाचार घ्यावा अलस न करितां या प्रो करीत जावें खर्चा वेचास तुम्ही आपली आबाल कोणेविसीं न करावी रा सदासिव ना आणा तलेगावकर माहजन तेथें आहेत तुमची पत्रे येतात त्यास बहुधां कलत नाही तरी त्यांचे हि पत्र पाठवीत जाणे आतिथ्य करीत जाणे दरबारास जात जावें अलस किमपि न करावा येथून तुम्हांस वारवार बुधीवाद लिहावा यैसे नाहीं सुज्ञ अहां परंतु सूचनार्थ लिहीत असतों विस्तार न मानावा तीर्थरूपांस पत्रें तेथील चेष्टित सविस्तर लिहीत जावें आमचे खीस नारायण गांवांस पाठवावयाचें कार्य• नवते असो फिरोन आठ पंधरां दिवसां लौकर च घेऊन जाणें आथवा आम्हां• हिकडील घोडीं माणसे देऊन रवाना करितो चिरजीव आनोबाचा समाचार जातीने जाऊन घेत जावा लौकिक राखावा तुम्ही सुज्ञ असा आम्हांकडे पत्र लिहित जाल त्याजवर कोणाचा नमस्कार न लिहावा दुसरियास न दाखवाव येथील पत्रें फाडून टाकीत जांवी अगर जतनतेनें ठेवणे बहुत काये लिहिणें लोभ असों दीजे दरबारचे वर्तमान तुर्त नवल विशेष लिहिजेसे नाही• मागाहून आधिकोतर आढळलियास लिहीत जाऊं हे आसीर्वाद

सेवेसी विनायक विश्वनाथ कृतानेक सां नमस्कार विनंती लिा परिसोन लोभाचा •

वृधी करीत जावी दरबारचे वर्तमान लिहून पाठवणे म्हणुन आज्ञा त्यासी त्रिंबकजी जासुदासमागमे सरकारची पत्रे लिहिली आहेत त्याजवरून श्रुत होईल हे विज्ञापना

ले. १५२ श्री. १६८६ वैशाख वद्य ३
१७६४ मे १८

राजश्रीया विराजित राजमान्य राजश्री भिवाजीपंत दीा राजश्री गंगाधरपंत तात्या स्वामी च सेवेसी सेवक देवाजी केशव व कासी बलाल नमस्कार बिनंती उपरी मौजे वरूड ताा खेड येथे तुम्ही श्रीमंता कडून पत्रे घऊन आला आणि रामाजीपंत व मल्हारपंत हे उभयेता घरी नसता मुलास लेकरास द्वाही दिल्ही म्हणोन विदित जाले त्यास सरकारची पत्रे काये आणली आसतील ती सुभाकडे दाखवावी आणि सुभाची पत्रे घेऊन मग मौजे मजकुरास जावे ते सारे येकीकडे ठेऊन गावास जाऊन मुलास दांबादुबा करावी हे उतम नाही त्यात ज्यास काम ते तरी आसलियावर सुबेच आहे सरकारच्या वसुलात खलेल करावी हे उतम नाही तर सुभा पुण्यास जाऊन राजश्री फडनिसा कडे पत्रे सरकारची आसतील ती देऊन ते आज्ञा करीतील त्या प्रमाणे करावे तो महिण्या पधरा दिवसा श्रीमंत राजश्री रघुनाथपंत सुभेदार ही येतील कळावे बहुत काये लिहिणे हे विनंती

पो छ १६ जिलकाद मुा निंबगांव
सुा आर्बा सितेन मया व अलफ

ले. १५३ १६८६ आषाढ शुद्ध १०
१७६४ जुलै ८

गंगाधर यशवंताचे बाजीपंतास आषाढ शुध १० दशमीचें मुा लस्कर आवातुणी प्रांत जयेनगर येथून पत्र —

राजश्री त्रिंबक नाईक भोकरे यांचे कापडा बाा रूपये देणें त्याजसाठीं नाईक मजकूर यांनी आपले गुमास्ते भवान नाईक लघु लस्करास पाठविले त्यासी लस्करांत गुमास्त माार यांजपासीं रूपये ४७५ पांवणे पांच से दिल्हे बाकी येवज चिरंजीव राजश्री आन्याबा व दादाजी यांचे पत्राप्रमाणें ६५२२। पासष्टसे सवा बेवीस हरयेक यैवजी नाईक मजकूर यांसी पावते करोन पावलीयाचें कबज घेणे ये विषई चिरंजिवास हि पत्र लिहिलें आहे *मिती आषाढ शुद्ध १० सके १६८६ तारण नाम संवछरे हे विनंति

---

* येथून हस्ताक्षर गंगाधरपंताचे

ले. १५४ श्री

श्रीमंत राजश्री बाजीपंत भाऊ स्वामीचे सेवेसी सेवक केशो महादेव कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनति उपरी येथील कुशल ता। माघ वद्य २ या मोकाम चांदवड येथे आपले कृपे करून सुखरूप असो यानंतर तळेगांवीहून माघ शुध चतुर्थीचे पत्र आले ते नवमीस पोहचले तेथे अज्ञा की राजश्री विनायेक पंतास बोलाऊन मागुन कागदाच्या नकला करून घेऊन पूर्व संकेता प्रमाणे राजश्री कुशाबा. बापु कडुन खर्चाची बेगम करून घेऊन निकडीने जावे त्यास अज्ञे प्रमाणें राजश्री नायेगांवीहून बोलावून आणिले माणसास जावयास व त्याजला खावयास येसे चार रोज लागले तेथोन अल्यास राजश्री बापुची मर्जी पाहून त्याजला हि सरकारच्या कामा काजाचा गवगवा भारी तशांत संधी जपून कागदपत्र करून घेतले खर्चास मागितले राजश्री विनोबाचे च हाते त्यास पना रुपय घेणे येसे उतर कले मग त्यांजला उमजून सागितले की येक घोडी कबाडाचे तटु येक पडीथळाचे तटु येक माणसें तिघजण ब्राह्मण राघोबा व केशोबा या प्रमाणे खर्च येथुन नागपुरा परयंत जावयास वीस बावीस रोज पाहिजेत त्याजपासी थोडा तरी येक महिना काम काज करून दिल्हे तर त्यांचे मामलेदार तेलगण प्रांतीं आहेत त्याजकडे कागद पत्र घेऊन जाऊन त्यांज कडुन मग परगणे यांत यावे चार महिन्याचे काम निशानी तीन महिने तरी लागतील दोन से द्या तरी द्यावे सेवट सेभर तरी द्यावे येसे रा। विनोबानी सागीतले मग पावणसे मात्र प्राप्त जाले त्याणी न. दिल्हे तरी येथोन घरीहून खर्चास घेऊन जावे येसी अज्ञा त्याजवरून जितके दिल्हे तितकेच घेतले तुम्ही याल म्हणुन येक दोन रोज मार्ग पाहिला येणे न जाले मार्ग पाह्यावयास निमित्य हे च की दरबारचे वर्तमान भोसले पुसतील व जबानी तुम्ही बोलायाचा प्रकार कांहीं सांगाल ह्या येक विचार व जागीर वसुली पंचवी पंचविसाची दिली तरी घ्यावी नाही तरी न घ्यावी काम जाले तर कांहीं वसुली व तनखा येसे भरतीला करून देतील हे तुम्हास ठावके च त्यांत भोसे (ल) लबाड आहेत परतु धण्याचे नांवांवर जे होणे ते होईल मागे च रवाना केले असते म्हणजे श्रीमंत राजश्री तात्या दक्षिणेत असता इश्रतीचे काम होऊन आणिखी पंधरा दिवसांत आलो असतो हिंदुस्थानांत गेलेच वर्तमान. कळल्यास बद्दलखोर माणुस मागे फुढे घेते हर येक काम वहिलावर त्वरेन करून घ्यावें आज दिड महिना हकनाहक फिरतो तुमचा तरी उपाये काये रोज उठोन नवा च मनसबा होतो त्यांसी सोडता नये आंथरुण पांघरुण टांकुन फिरता उपाये काये कराल आम्ही यावे तर बो। राजश्री विठल भट यास तटु पाहिजे व माणुस तैसे च सौभाग्यवती बाई सांगाते तटे माणसे नख्त यैवज व कापड संभाळुन घेऊन जावे वाटेस चोरा चिरटाचा दंगा जाल्यास आम्हास च सेढ्ढ लागेल यास्तव आम्हास हि यावयास अनकुन पडले ज्या ज्या का अन्न पाण्याचा

लगानबंध असतो तेथें जावे लागते श्रीमंताचा तुमचा मार्ग पाहावा तरी दिवस गत लागती यास्तं (व) जावयास गेलो येक वेळ कागद लिहून राहिलो ते दूर करून दुसरें न लिहिले मागती दिवसगत लागल्यास श्रीमंत रागास येतील येदानिमित्य व आपली अज्ञा निकडीने जावे यास्तं (व) जावयास गेलो घर बेगमीचा येवज पाडलीस रा अवबा कड जमा करविला आहे म्हणुन लिा तर सर्व प्रकारे कुटंबाचा सांभाल करीत च आला फुडा हि कराल हा भरवसा च आहे तळेगांवी बहुत मार्ग पाहिला लिंगोजीस घराकड वाटे लावावे यास्तं (व) परतु आपले येणे न जाले सेवटी जुनरी तरी गाठ पडेल पाहिले तेथं हि भेट न जाली येवज राजश्री राघोजी जगनाथ राजश्री घनशाम बावाचे कारभारी तळेगांवी राहतात त्याज पासोन तीनसे रुपयाची चिटी पाटविली आहे त्यास राजश्री सदासीव नाईक महजन यांचे विद्यमाने रा अवबा कडून रुा चांगले पावीत करावे येवज व कापड आम्हा बरोबरचे कुली श्रीमंत राजश्री दादाजीचे विचारे मातुश्री माईच्या स्वाधीन केले पाडली करून येवज रुपये २५० अडीच से घेतले ते हि मातुश्री-च्या स्वाधीन केले यादी लिहून श्रीमंत राजश्री दादाजी यासी दिली आहे पुणे यांत पाडलीकर यांज बाा रुपये येक से णवद त्यापैकी राजश्री राघोपंत आपास म्हसी बाबत रुपये णवद दिल्हे सेभर रुा बाकी होते त्या पैकी घराकडून सटव्या आला होता मुलास चिटाचे पागोटे व चिटे अंगरखेची वगैरे जिनस पचवीस रुाचा घेतला होता बाकी रुा पावणसे आम्हाकडे होते ते आम्ही समागमे घेतेल आहेत त्वरेने आलो तर खर्च होऊन राहिला येवज आपल्या पासी पासी देऊ वावगा खर्च होणार नाही जुनरी वेदमुर्ती राजश्री जोसी बावास अज्ञे प्रमाणे रुा ५०० दिल्हे त्याची चिटी येथे राजश्री दादापासी घेऊन आलो येवज तुम्हां च पासी असो द्यावा म्हणून सागितले यास राजश्री दादानी उतर केले की दुसरेयाचा येवज निराळा आहे घेऊन जाणे गुंता ठेऊ नका त्याचे मर्जी प्रमाणे घेतले ते हि रुा मातुश्री माईच्या स्वाधीन केले त्यांत चांदवड सिका वगैरे से पनास रुा निघाले ते नित्य खर्चाचे येवजी घालून दुसरे रुा त्यात घालुन येवज ठेविला आपल्या साा येवजी गंजीकोंट वगैरे पांच चार रुा जे निघतील ते लग्नाचे गडबडीत मोबदला करून चांगला येवज करून ठेवावा श्रीमंत राजश्री महीपतराव कवडे याची भेटी तुम्ही श्री फिरंगाईस कुरकुंबी गेला होता तेथे भेटी जाली की नाही हे कळत नाही राजश्री विनोबा तिकडे जातील की कळेना नाही तरी आपला कोणी असल्या वांचून कार्याची गोस्टी नाही याची तरतुद काये केली भेटी जाली असती म्हणजे परस्पर सविस्तर कळते तेथे आपले कोणी च नाहीसे जाले जेन्मात राजेश्री अंबाजी पंत तात्याचा कारभार दरबारी न्हवता तों त्याचा च उत्कर्ष जाला ईश्वरे कृपे करून तुम्ही साबुत असल्यास आपला उपर राखाल आपण येत्नात असावे आपली आमचे भेटीस दोन तीन महिने पाहिजेत यास्तव सूचना लिा आहे आम्हाकडेस गांव आहे

त्यास आम्ही कोणी च प्रसगी नाही उपद्रव करतील होणारास उपाये काये आपली पत्रे राजश्री आबाजीपंत तात्याकडे जात येत असतील तर आम्हाविसी त्याजला लिहावे तुम्ही सांगितल्या पेक्षा आणीखी दाहा चाळीस रुा अधीक राजश्री नारोबास सागुन मातुश्री चिमाबाई कवडे यास देविले आम्हांवर नज़र देऊन राजश्री केशोबाचे चालवावे ऐसे लिहावे श्रीमंत राजश्री दादासाहेबाचे पत्र मुख्य पेशव्यास अगर राजश्री अबाजी पंतास आपल्या फडर्णासीविसी विचारास आले तर उपाय करावा बहुत काये लिहिणे लोभ असो दीजे सेवेशी श्रुत होये हे विज्ञाप्ति

ले. १५५ **श्रीमोरया** १६८६ पौष श्रुा १
१७६४ डिसेंबर २३

सहश्रायु चिरंजीव विजइभव राजश्री दादाजीस प्रति कृष्णराव गंगाधर अनेक आसिर्वाद उपरि येथील कुशल ताा पौष श्रुा १ रविवार मुकाम शाहाबडा अंतरवेद नजिक दिली येथे समस्त मंडली लहान थोर सुखरूप जाणोन स्वकिये कुशल लेखन करित आसावें विशेष तुम्हा कडून बहुत दिवस पत्र येवोन वर्तमान कलत नाहीं तरी येसी निष्ठुरतां न करिता सविस्तर पत्रीं सदैव संतोषवीत आसावे या उपरि इकडील वर्तमान तर राजकी अद्यापि नजीबखान जवाहिरसिंग जाट यांचा खलस तुटला नसे दीड महिना जाला पुढे श्री इछेने मास पक्षात येवनाचे यथायुक्त होऊन उलगडा होईल या उपरी घरचा मजकूर तर तीा बाबा दिलिपावेतो येजमान समागमे च आले तीा आपा व चिरंजीव गोविंदराव समागमे च होते येथे कामाचे प्रसंगावरून येजमानाची बुधी आशाश्वति पुर्ती ध्यानास आणिली देशकालवर्तमान ध्यानास तीा बावानी व तीर्थरूप तात्यानी आणून सर्वांस लाहानथोरास येकरूपतेने चालवावे ज्यात बरकत वाढत जाईल आणि काल दिसंदिस राजक्रांताचा च येत चालला यास्तव कोणी कोणाचा मनांत त्रास न धारेता आवैर करून सर्वानी राहावे ऐसा निश्चय परमार्थबुधीने पक्तेने करून सर्वांस उभयेता वडीलानी आज्ञा केली जे सर्वानी तीर्थरूपांचें आज्ञेचे ताबीन राहावें हें ज्यास आमान्य त्याजकडेच पेशमानीं बुधीदोष दूशण येशी आज्ञा केली आणि तीा आपास सर्व मुख्तीयार करून कितेक आर्थ बहुत प्रकारे सांगून पाठविले आहे सारांश आम्हीं तर पूर्वीच तीर्थरूपांचें चरणाचा अवलंब केला आहे हे वर्तमान पाडुरंग मुरार व केशव ×× कृष्ण यास परमार्थ बुधीने ठाऊक असे तुम्हास येकदोन वेला सांगितले आहे आणि आमचा कायावाचा मनोदय हाच निश्चय आसे जे इहलोकीं वडिलाचे चरणाहून अधिकोतर धनदारादि किमपि नसे याच समतास अन्याबा हि मान्य आसेत हे सविस्तरे तीर्थस्वरूप आपास विनंति केली आहे ते सांगतील त्याजवरून सर्व कलेल यैसियासि तुम्हीं देशी आह्मां सौ मा बाईचे आंतःकरण रक्षून सर्व रसोत्पतीने बरकत ++++ तीा सौ मा बाईस व तीा आन्याबास (सांगावे)

तुम्ही शास्त्रज्ञ आहा तुमचे सांगतले कोणी मोडणार नाही ये विशीं दोन च्यार वेला उभयतां वडिलास हि लिहिले आसे तुमच्या खेरीज कोणी वर्तणार नाहीत यैसे जाणोन सर्वीस रसोत्पतीने वर्तवावे लौकरी च तिा आपा भेटतलि ते समई सर्व कलेल लोभाची वृधी करणे हे आसिर्वाद

ले. १५६ **श्रीगणराज.**

श्रीमंत् राजश्री तात्या
स्वामीचे सेंवेंसि

पोष्यें वासुदेव नारायेंण कृतानेक साष्टांग नमस्कार विज्ञापना येथील कुशल ता छ २० रालाखर परयेंत स्वामीच्या कृपावलोकनें करून पागा सहवर्तमान सुखरूप आसों विशेष बहुत दिवस जाहाले आज्ञापत्र सादर होऊन सांभाल न जाला याजकरिता चित उदास आहें तरी यैसे न करावे सदैंव आज्ञापत्र सादर होंऊन परामृष करीत गेलें पाहिजे तेणेंकडून संतोष होईल पागेचे वर्तमान तरी बक्षी बाबास या प्रांते रवाना करतें समई श्रीमंत् राजश्री नानानी करार केंला होता की दोन्ही परगण्यात आमल बसलियावर पागेंस सरंजाम देंऊ त्यास या प्रांते आलियावर आपण कस्त करून फौज देऊन पठाणापासून आमल सोडऊन सुरलित करून दिलहा त्यास आज च्यार वरसें होंत आली राजश्री नाना कुवराईस आलें तें समई आम्ही विनंती केली की पागेस सरंजाम द्यावयाचा करार केंला होंता त्यास कस्त मेंहनत करून आमल बसऊन तीनचार वरसें जाली आद्याप देंत नाही त्याणी उत्तर केलें की तीर्थस्वरूप राजश्री तात्या जवल करार केला आहें कीं आखेर सालापासून सरंजाम पंचवीस तिसा हजारांचा देऊ त्यास अखेर सालास च्यार महिनें जालें आद्याप सरंजामास ठिकाण नाही याखेरीज तलब पैकी बारगिरास व पोरग्यास रोजमुरा व घोड्यांस चंदी नेंमणुके प्रा देंतात आज च्यार वर्से भरत आली आद्याप हिसेंब करीत नाही हिसेंबाचे हि पुसलें त्याचें उतर केलें की तुम्हास हिसेंबासि दरकार कायें तुम्ही चाकरी मात्र करणे आम्ही हिसेब तात्यांजवल समजाऊन देऊ त्यावरून आम्ही रोंजमुरा खाऊन आज च्यार वर्से चाकरी करितों रोंजमुऱ्यावर च चाकरी करून राहावे किंवा चहु वरसांचा हिसेंब व सरंजामाचा जाबसाल करून देंतात की नाही येविसी आज्ञा होईल त्या प्रा वर्तणुक करू हें सर्व वर्तमान पुताजीस ठावकें आहें तरी पुताजीस बोंलाऊन नेऊन वर्तमान साकल्य ध्यानास आणून या दोंही गोष्टीचा जाबसाल राजश्री नाना व राजश्री संक्राजी पंत[illegible]पुसोन पुताजीस इकडें सत्वर रवाना करावें म्हणजें पुताजीस येथें ठेंऊन आज्ञा होईल तरी मी सेंवेंसि येईन च्यार वरसें या प्रांतें होंत आली चहु वरसांचा हिसेब व सरंजामाचा जाबसाल करून पाठवावा व आज्ञेप्रा वर्तणुक करू वरकड इकडील वर्तमान तरी जाट पंचवीस हजार फौजेंनसी श्रावण मासी चमेलवर येऊन भींडचें

ठाणें घेऊन नारायेणदासाच्या हवाला केलें राजश्री बालाजी गोविंद यांस विस्वास दाखऊन छापा घालून लुटुन पस्त केलें कबिलें घेऊन सडे मात्र पलोन गेलें कालपीस ठाणें जाटानें बसविलें पांच हजार फौजें कालपी प्रांते ठेउन दत्या व सेवडें प्रांते येऊन तेथील मामलत चुकाऊन झां (सि) कडे दबाव देऊन नरवरच्या पुलावर आला तेथून या प्रांतें यावयाचा सला खीचीने दिल्हा होंता परंतु विचार करून माघारा फिरोंन ग्वालेरीजवळ जाऊन राजश्री गोविंद सामराज यांस दबाव देऊन जिगनीचें ठाणें घेऊन आपले ठाणे बसऊन चमेंल पार गेंला समागमें पछारवालें व गोंहदवालें आहेत गोंहदवाल्यानें जाटास विनंती केली की आमची ठाणी दक्षण्यानी घेंतली आहेत ती घेऊन देणें जाटानें उत्तर केलें की कार्तीक मास परयेंत त्याच्या फौजाची वाट पाहाणें फौजा न आल्या तर कार्तिक मासी येऊन ठाणी घेंऊन देउ आणि पुढें ही जेथ पर्येंत आमल सुटेंल तेंथ परयेंत सोंडउ जाट नरवरा पावेंतो आला तेव्हा आहिरानी वगैरे जमीदारानी या प्रांतें दुडी करावयास सिधं जाले होतें परंतु ते गेंला यामुळें जागाचें जागां च थबकून राहिले या प्रा इकडील वर्तमान आहे सेंवेसिं श्रुत होय बहुत कायें लिहिणें लोभ कीजें हे विज्ञाप्ती

चिरंजीव चिमा ती वर्षानी घरास गेला तों त्याचें स्त्रीची गत तसी जाली त्यास त्याची सोंये करून देणार आपण वडील आहेंत विस्तारें सेवेसि विनंती ल्याह्यावी असे नांहीं हे विज्ञाप्ती

ले. १५७

१६८६ फाल्गुन शुद्ध ३

१७६५ फेब्रुवारी २२

पैा छ १३ शवाल मुा कोतुल सन ११७५

सिवाजी गोपाळ व राघो रावजी यांचें फाल्गुन शुद्ध ३ मुकाम नजीक ग्वालेरचे दादाजीस पत्रः–प्रस्तुत मु॥ मजकूर येथील गडीस मोर्चे लाविले आहेत येका दो दिवसानी खाली होईल उपरातीक गोहदकराचे पारपत्य करणे जरूर दुसरे मनसबा की जठवाडियात जावे असा इरादा आहे आपल्यास उपयुक्त दिसेल ते करितील येथील वर्तमान पैदरपैली श्रीमंत राजश्री रावसाहेब आपल्यास लिहितात त्यावरून आवगत होयें तीा राजश्री तात्या ज्याप्रंमाणे ममता करितात त्याप्रमाणे आपण हि करावी सेवक लोक पदरचे आसो बहुत काये लिहिणे लोभ निरतर आसो द्यावा हे विज्ञाप्ती

ले. १५८

सदासिव गंगाधराचें दादाजीस पत्र --

लस्करचीं पत्रे येजमानाकडील आलीं तीर्थरूपाचे पत्र च नांही परंतु फिरती छावणी बुंधेलखड प्रांत सेवढया नजीक आहे दातियेवालयाचा वकील आला आहे त्याची मामलत चुकलयावर वोडसेवाले हि मामलत करतील परंतु फौजेचे नेट पाहिजे आपल्या फौजातील लेक कांही उठउठो आले सबब नवी फौज ठेवावयासि मातुश्री आहिलया बाईस त्यानी लिहिले बाईनी इंदुरीहून आम्हांस दोन हजार फौजेविसी लिहिलें आहे त्याचा विचार तुमच्या विचारे कर्तव्य आहे त्यास येका दो दिवसानी आंम्ही गांवांस येऊं तुमची भेट होईल सविस्तर मजकुर सांगु आम्हांस गुंता पुण्यात जामखेडच्या सनदाविसी आहे तो लौकर च उरकेल आणि येतों श्रीमंत राजश्री दादासहेब भाद्रपद शुा १० तुलापुरावर येणार तेथे स्वार होऊन पुढें आनंदवलीस जातील सात आठ मुकाम तुलापुरी होतील आपलया गांवापासून जवळ उपद्रव पुष्कल लागेल आनिवार कारभार आहे बहुत काय लिहिणें हे आसीर्वाद चिरंजीव राजश्री माधवरायाची पत्रें रामरायासि व त्रिंबकपंतदादास आली आम्हांस पत्र न लिहिलें कलावे हे आसीर्वाद

ले. १५९ श्रीमोरया १६८७ अश्वीन व. ४
१७६५ आक्टोबर ३

तीर्थस्वरूप सौ। मातुश्री बाइ वडिलाचे शेवेसी

आपत्ये कृष्णरायाने व गोविंदाने चरणावर मस्तक ठेवोन कृतानेक साष्टांग नमस्कार विज्ञापना येथील कुशल तागाईत आश्वीन वद्य ४ बुधवार पावेतों किले झासी येथे सुखरूप वडीलाचे आसीर्वादे आपली मंडळी सह वर्तमान आसो वडीलाकडून पलशीकराबराबर सवीस्तरे श्रावण वद्य त्रयोदशी मितीचे आसीर्वाद पत्र पाते पावले तेणे [करून] बहुत आनंद जाहला वडीली वडीलपणे शासनअर्थे कितेक पत्री आज्ञापिलें ते सिरसा वंद्य आहेत परंतु सांप्रतच्या वर्षांत द्वादशस्थानी बृहस्पती आला आहे त्याची कृपा आहे तो फलादेशास चुकत नाहीं परंतु वडीलाचे चरणाचा सहवास आहे येणेकरून सर्व उपद्रव आपले आसीर्वादे दूर होतील वडीलीं सर्वदा आसीर्वाद पत्री लेकराचा सांभाल करावा श्रुत होये हे विज्ञापना

गंगाजान्हवीसमान मातुश्री ताई वडीलांचे शेवेसी आपत्याचे सीर सां नमस्कार लाब पला म्हणोन पत्र येत नाहीं याचा लेकरावर क्रोध करीत न जावा आसीर्वाद पत्री लेकराचा साभाल करीत जावा हे विज्ञापना

हो सर्कभट वेसीकर याचे व सिवाजी वीठल याचे समस्तास नमस्कार व आा असीर्वाद लोभ असो दीजे हे विनति

हो रा घोंडभट सुदामे व लक्ष्मण पंत व्याही स्वामीस सां नमस्कार सदैव + + + + + +सौ मा लक्ष्मी वहिनी व सौ मा व सौ मा उमावहिनीस सां नमस्कार

ले. १६० श्रीमोरया

गंगाधर यशवंताचे बाजीपंतास आस्वीन शुध ५ चें मुा झासीहून पत्र-- .

विशेष तुम्हीं पान्होळियाचे मुकामीहून पत्रें पाठविली ते पावोन सर्व अर्थ अवगत जाहाळा मातु + + + + + + + वोंकारेस्वरास श्री + + + + + + तिलींगाचे दर्शन घ्यावे या उदेशे येथपर्यंत समागमे आली आहेत त्यास घेऊन उजेनपर्यंत येतों व पुढें सुबता आसल्यास श्री विस्वेस्वर दर्शन मातुश्रीस घडोन पित्रृरुणां पासून हि आपलया आसीर्वादे करून उतीर्ण व्होवे येसे आहे त्यास आपली आज्ञा होईल तदनरूप वर्तणुक करूं मातुश्री समागमे आलीयासं उजनपर्यंत चाळीस पंनांस स्वार हि माळव्या पर्यंत समागमे आणिले जातील म्हणुन व कितेक स्वकीय अर्थ हि समक्ष बोलणे ते हि निवेदन होईल येसें लिहिलें येसीयास देसाकडील तो बदोबस्त तुम्हीं केला च असेल त्यास मातुश्रीचा हेत पूर्ण करावा हे विहित तरी तुम्हां प्रस्तुत त्यास उजेन पर्यंत समागमें आणुंन तेथे त्यास ठेवावे आणि सडे जरूर तुम्हीं समागंम उतम पाहुनं (यावे) प्रस्तुंत झासीस मोचेबंदी केली आस हे काम जाहालियास मासपक्ष या प्रांतात आहो तो सत्वर भेटीस यावे भेटी नंतर स + + + + + + + कळोंन पुढे जे कर्तव्य + + + + + + देसी पत्रें पाठविली आहेत पेशजी ते वृत ध्यानास आणुन तिकडील जाबसाल आणविला च आसेल लोभ आसो दीजे हे विनंति

ले. १६१ श्री

१६८७ मार्गशीर्ष व. ७
१७६७ दिसेंबर १२
पौ॰मार्गसीर्ष वद्य अमावाशा
गुरुवार

श्रीयासह चिरंजीव राजश्री दादाजी यांसी बाजी विठल असीर्वाद उपरि येथील कुशल ता मार्गसीर्ष वा ७ सप्तमीपर्यंत मुकाम पारोलें जाणुन स्वकीय कुशल लेखन करीत "असले पाहिजे विशेष आपली आज्ञा घेऊन स्वार जालों ते मणचरास येऊन तेथून वोतुरास आलों तेथुन बाभरड्याचा घाट चडता लस्करातील माणसें आढळलीं त्याणी सांगितलें की श्रीमंत खानदेशचा घांट उतरून पारोल्यास गेले त्याजवरून चित उद्विग्न जाहालें मग कुमेतसिंगी व झिमी येशा घोड्या जिववास घेऊन मार्गातून ... रवाना करून कोतुंळास आलों तेथे रा गोविंद पंत होते त्यास व रामचंद्र पंतास

ताकिद वसुलाची व लक्ष भोजनाचे सामानाची करून दापुरास येऊन दुसरे रोजीं नायगांवास आलों तेथें वो राजश्री दिक्षितांच्या मुखे व आणखी बहुतांच्या श्रवण केलें कीं पारोल्यास परिछिन्न गेले ते समई नाशकास चिरंजीव राजश्री आन्याबास चिठी पाठविली कीं रातोरात याल तर भेटी होईल नाहीतर मजला परिछिन्न जाणे आणि लाखलगांवी रा सिवरामपंत फाटक होते त्याजकडे जाऊन जनस्थानाकडील कागद यादी त्यांच्या स्वाधीन केल्या आणि बोलुन नायगांवास दिडप्रहर रात्रीं आलों तो चिरंजीव हि नाशकाहुन अडीच प्रहर रात्रीं रामकृष्ण-राव देखील आले भेटी होऊन परस्पर सारस्याचे भाषण जाले ते सविस्तर भेटी नंतर अवगत होइल तेथुन त्यांची आज्ञा घेऊन येक मुकाम मधे करून दुसरें दिवसी मंलगांव नजीक लस्करांत दाखल जालो श्रीमंतां जवळ सर्व मंडळ आजकाल आपलें आहे वो राजश्री जोसी बावाची भेटी जाली त्याणी श्रीमंताची भेटी केली कांहीं बोलणे हि जालें ते समक्ष कलेल त्याज वर श्रीमंतास पुसोन येथें आलों आहे मागांहून आपणास ••• विसी येक पत्र पाठविलें होतें ते पावलें च असेल हालीं पत्र पावतांच स्वार होऊन मोठ्या मोठ्या मजला करून लस्करांत आपण जरूर जरूर यावें उभयतां श्रीमंताच्या भेटी बहाल भडगांवच्या दरम्यान होऊन पंधरा दिवस पर्यंत मुकाम होतील तों पर्यंत आपण हि यावें बराणपुरा पर्यंत आपण श्रीमंतासमागमें राहून कित्येक मार प्रसंगोचित बोलावयाचे करावयाचे आहेत श्रीसतेने या प्रसंगी उभयतां श्रीमंत हि आपणांवर सकृप होऊन मनसबा होईल येैसे दिसतें बराणपुराहुन आज्ञा घेऊन गोंदीकडे जाऊं यावयास अनमान न करावा समागमे वो राजश्री शास्त्री बावांस आणावें ज्ञामाच्यायें आले च असतील त्यास आणावें मार्गाने बहुत सावधतेनें यावें घरचा बंदोबस्त रावाबापास सांगावा खेड्याचा वसुल व गला हंगामसीर घ्यावा सोवती मातुश्री बाई देसी आली-यावर आणखी हजार रुा पर्यंत द्यावयासी सांगणें व खेड्याचा यैवज जमा होईल त्या पैकी पांच से रुपयांचा गला हगामसीर खरेदी करावयासी सांगावें मन्यास बराबर आणावें आलंकार बरोबर काहीं न आणावे घरी वाफगांवी च्यार प्यादे व निंबगावी च्यार प्यादे या प्रो ठेऊन बंदोबस्त चौकी पाहारा करावया विसी बापांस ताकीदा चिरं-जीव सोवतां उभयतां मुली वाफगांवी चं असों देणे रा भिवबास आणून घरी ठेवणें.. .. घोडी राहातील त्याची निगा करावयास सांगावी चिरंजीव रा॥ आन्याबानी घोड्याचा रथ आम्हास दिल्हा आहे त्यास तो रथ वाफगांवी आणून समागमे इकडे आणवि तुम्ही संगमनेरावरून यावे रथ पारनेरावरुन आणवावा अनमान न किजे सारांश लौकर लौकर यावें वरकड सविस्तर बारीक मोठे मजकूर भेटी नंतर कलतील माहादाजीपंतास ताकीद करून शरीर सबंधाचे नेमस्त करून ठेवावें माघ आखर आम्ही येऊ तेव्हा सिद्धता आसावी येैसे सांगावे हे आसीर्वाद.

ले. १६२

बाजीशामराज याचें बाजीपंत भाऊ यास फालगुन वद्य ७ चें पत्र–विशेष तुम्ही हिंदुस्तानास जात होतां म्हणून रायेभाना बरोबर पत्र पा तों फुल्मरीपासोन माघरा आला मागती वर्तमान आलें कीं श्रीमंत राजश्री दादासाहेब यासमागमें कवडे आहेत म्हणून मातुश्री माईची आज्ञा कीं त्याच्या समाचार पांचचार महिणे कलत नाहीं याकरितां फार चिंतातुर आहेत म्हणून मुजरद रायेभान पाठविला आहे तर आपले स्वकुशल वर्तमान सविस्तर पाठवावें यानंतर...... सौभाग्यवती आबई माघ शुद्ध २ द्वितीयेस मूल पाठऊन येथे आणिली होंती चिरंजीव माधवराव समागमें आले होते येथे आलियावर पांचचार रोजा हिंदुस्तानचें वर्तमान विस्कलित अफवा आली त्याजवरून सौा आबई फार श्रमी होती तों साता आठा रोजानी राजेश्री सिबाजीपंत विदुरवालें याचे पत्र निमगावी आलें कीं श्रीमंत तात्या सुखरूप कुमेरीस सडें सुखरूप आलें तें च पत्र सौावती बाईनी तलेगावी आबईपासी पा तेणेकरून मातुश्रीस व समस्तास सतोश जाला श्रीची शरकरा येथे वाटली त्याजवर चौ पांचा रोजा निमगांवी सिदें निमगावचें त्याचा पोरगा पल्या आला त्याणे वर्तमान सागितलें कीं श्रीमंत् कुशाबा श्रीमत् तात्यापासी नाहीत ते चुकलें त्याजवरून मागती निमगावी बहुत समस्त मंडली श्रमातुर जाली तें च समई*

ले. १६३ श्री

वडिलांचे सेवेसी आपत्याचा सां नमस्कार विज्ञापनां येजमानाचे शरीरी बहुत आस्वस्थता दोन दिवसाचा आंगी ताटकल यास्तव मादगी बहुत आहे आपलें हि स्मरण केले होतें त्यावरून सांगितलें कीं वाखा जाला म्हणोन देवाच्या दर्शनास निंबगावी गेले लौकर येतील त्या वरून सांगितलें कीं देवदर्शन करून यावें श्रीमंत राजश्री दादासाहेबाचे पत्र आले त्याची नकल पाठविली आहे त्यावरून कलेल महमद मुरादखान याची हि चिठी श्रे [ह] भावाची आली दुसरे येथे सटवाजी गायकवाड आले व उडती बातमी आली त्यानी सांगितलें की श्रीमंत रावसाहेबांची व दादासाहेबाची भेटजाली परस्परे श्नेहभाव जाला येैसी वदंता आहे वडीलास कलावें म्हणोन लिहिलें आसें भेटीचा मजकूर सत्य आसावासा आहे यांत संदेह [नाही] खरे आहे श्रुत होये हे विज्ञाप्ती भेटी क्षेपनिक्षेप जालया सटवाजी गायकवाड यांच्या गावापासून जवल च आहे तेथून सटवोबा आला वडिलास कलावें हे विज्ञाप्ति

---

* पुढील बंद गहाळ झाला आहे.

ले.१६४ श्री पै. १६८८ अ. चैत्र शु. १०
१७६६ मार्च २१

पुा तीर्थस्वरूप राजश्री दादाजी वडीलांचे सेवेसी साा नमस्कार

विनंति उपरि राजंकी वर्तमान तरी दतिया वोडस येथील मजकूर तो पेशजी लिहिला होता त्यावरून कलले च आसेल राजश्री विश्वासराव लक्ष्मणं याचे स्वाधीन दोन्ही सवस्थानची वसूल व. चालीसा लाखांची जागा केली या प्रांचा राजश्री बहेरो आनंत व [राजश्री विठल रा] व सिवदेव याचे मुलकाचा बंदोबस्त करूनं जिल्हा + + + + + नरवल येथे हि काही फौज रवानां करूनं बंदोबस्त करविला आहे नरवरचे वकील आले आहेत फरशा अद्यापी जाला नाही सांप्रत्य पछमरेची मामलत स्ता तीन लक्ष करूनं गोहोदचे रानात आलो येथे येकदोन गढ्याचे पारपत्य हि केले सांप्रत्य त्याकडील वकील आले आहेत स्ता पंचवीस लक्ष व पेशजी प्रां मुलूक द्यावयासी सिध जाले आहेत परंतु आपले स्ता पंनास लक्ष निघतात यास्तव मांन्य न जाले सांप्रत्य वकील गोहोदेस गेले आहेत आद्यापी आले नाहीत नजीबखान व राजे माधे।सिंग जैनगरकर आपण येक आहो नजीबखानासी व सीकासी कटाक्ष वाढून पाच सात युध्ये हि जाली नजीबखानाचा त्यानी पराभव करूनं जवाहीरसिंग जाट याकडे आले तेथे राजेश्री माधोसिंगाकडील फौज जाऊन युद्ध जाले सिखाचा पराभव जाला पाच सात से घोडे व पाच सात हजार माणूस मारले त्याची पत्रे उभयेताची आज च आली न्यांहारसिंग जाट येथे आले आहेत यास्तव जवाहीरसिंगाचे पारपत्य करून यासी राज्य द्यावे आणि पैसा मबलग मेलवावा या + + + + कुरा ज्याहानाबादेस आले आहेत त्याकडील वकील फिरंगीयाकडील वकील आसे आले फिरंगीयाची पत्रे आली त्यात मांर की तुम्ही कोणे गोस्टीचा वसवास न धरिता सलुख च करावा आणि तुम्हांस येक किला व काही हाजार दोन तिन पर्येत गाव कोकणात देऊ या प्रां म्हणतात त्यास हि पत्रे आली आहेत तेह पातशाहा लौकर येणार पातशाहास जाटाचे पारपत्य करूनं पैका मबलगं घेऊन तखती बसवावे या प्रा सर्व मजकूर आहे खेचीचे हि पारपत्ये करावयाचे आहे वरकंड राजकी स्वकीये पुर्वणी पत्री लिहिले आहे त्यावरूनं कलल पै॥ छ ९ सवाल सुा सति मु॥ कोंतुळ

ले. १६५ श्री. १६८८ अ. चैत्र व. १
१७६६ मार्च २७

पौ छ ५ जिल्काद मुा नजीक झाशी
राजश्री माधवराव गंगाधर गोसावी यांसि

अखंडितलक्ष्मीअलंकृतराजमान्ये स्नो आहिल्याबाई होळकर दंडवत विनंती उपरि येथील कुशल जाणून स्वकीये लिहीत जावें विशेष लष्करात खर्चाची अडचण

महर्गता हि आहे म्हणोन येथें आम्ही वर्तमान ऐकिले त्यावरून तीर्थस्वरूप राजश्री सुभेदारास हि विनंतिपत्र लिहिलें आहे त्यास तुम्हीं एकांतीं तीर्थस्वरूपांस पत्र निवेदन करून पत्राचे उत्तर पुसून घेऊन आम्हास लेहून पाठविणे लष्करचे वगैरे राजकी वर्तमान तपसिलें लिहिले रा छ १५ माहे सवाल बहुत काय लिहिणे हे विनंति

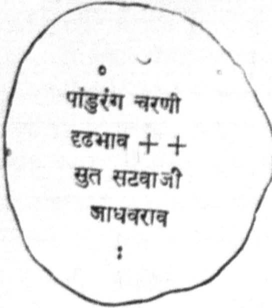
ले. १६६ श्री शं. १६८८ वैशाख वा १४
श १७६६ ता. ६ मा. जून

चिरंजीव राजश्री दादाजीस प्रति विनायेक बाजिराव आसिर्वाद उपरी येथील कुशल ताा वैशाख वद्य १४ मुाा नजिक गोहद येथें आसो विशेष तुम्ही दोनच्यार पत्रें पाा ते पावली लेखनार्थ सर्व आवगत जाला तीर्थरुपास तुमची पत्रें होंती ती चिरंजीव राजश्री माधवराव यानी श्रवण करून उतरे पाा आहेत पावतील इकडील वर्तमान तर येजमान मृत्य पावलियामुळें मोटा पेच पडला त्याचा विस्तार कोटपर्यंत लिहावा आवदा लस्करें देसास येतील श्रीमत हि माळवियाचें आसपास छावण्या करितील श्रीमंताच्या व येजमानाच्या मनात होते की या प्रातीचा बंदोबस्त करून आंतरवेदीत जावे त्यास येजमान चीं आसी गती जाली तेव्हा मनसबा करणें कळत च आहे दिवस हि डोइवर आलें याज करितां माघाऱ्या येऊन छावणीया कराव्या येसा विचार होत च आहे सिद्याचा कारभार तसा च बखेडियांत पडला आहे च्यार दिवस नारोपंतास कारभार सागावा यसें होते च्यार दिवस दुसरीयांसि सागावें येसे होते कैसे होते हे पाहावे येंणे प्रो वर्तमान आहे देंसी मुले माणसे आहेंत त्याच्या परामर्षाविसि लिाा येसे नाही सुचनार्थ लिाा आसे दाणियांची माहागाइ आहे काही सोय करावी भरवसा तुमचा आहे बहुत काये लिहिणे लोभाची वृधी करावी हे आसिर्वाद तीर्थस्वरुप राजश्री बाजीपंत मामास सांा नमस्कार लिाा परिसिजे लोभ किजे सर्व प्रो भरवसा स्वामीचा आहे ज्या प्रमाणे भरवसा धरितो त्या प्राा निभाव करणे वडिलाकडे आहे बहुत काये लिहिणे लोभाची वृधी करावी हे विनंति

ले. १६६ श्री १६८८ जेष्ठ वद्य ३
१७६६ जून २५

राजश्री गंगाधरपंत मामा गोसांवि यासि अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो. सटवोजी जाधवराव दंडवत विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीय लेखन करीत गेलें पाहिजे विशेष मल्हारजी होळकर मामा कैलासवासी जाले हे वर्तमान यैकून चित्तास परम खेद जाला तो पत्रीं कोठवर ल्याहावा तीर्थरूप सुभेदारा प्रो आमचे ठांई ममता करीत होते बरें ईश्वरास आवडले ते गोष्टीस उपाय नाहीं आतां त्याचे ठाई वडील आपण आहेत नरवर प्रांतीच्या अमलाविशीं कैलासवासी मामानी अभि-

मान चांगला धरिला होता बरें मामाचे ठांई आपण आम्हास वडील आहेत अभिमान पुरस्कर राज्याचे पारपत्य यथास्थित होऊन पांच सा वर्षांचा पैका राज्याकडील हस्तगत होऊन आम्हास पावे येसे केले पाहिजे व सीवरी वगैरे ठाणी दोन तीन हस्तगत जाली नाहींत तें ही हस्तगत केली पाहिजे. कुकरस वगैरे ठाणीं सांप्रत आपण च सोडविली आहेत त्याचा वसूल राजश्री गोविंद सामराज व रामचंद्र सामराज कादार आम्हाकडें येक पैसा पाठवीत नाहींत हे सविस्तर वर्तमान राजश्री धोंडो पद्माजी यांनी आपणास निवेदन केले च असेल त्या प्रो त्या उभयतांस बरें वजेनें फजीत करून आम्हास खर्चास हुंड्या करून पाठवीत येसे केले पाजे इकडें ही वरचेवर

मसलतीची चाकरी श्रीमंता जवल पडती यामुलें कर्जाचे पेंच भारी पडले आहेत याजकरिता आपण चितावर धरून आम्हांस तिकडून खर्चासी येऊन पोंहचे येसें केले पाजे सर्व प्रकारें भरवसा आपला असे येविशीं उपरोधिक ल्यांहावेसे नाहीं ता। छ १७ मोहरम बहुत काय लिहिणें लोभ असों दिजे हे विनंती

मोर्त बसुद

ले. १६७ **श्रीमोरया** १६८८ ज्येष्ठ शु. ६
१७६६ जूल १३

सौभाग्यादिसंपन्नवज्रचूडेमंडित मातुश्री बाई वडिलांचे सेवेसी

आपत्ये दादाजीने चरणावर मस्तक ठेऊन सा। नमस्कार विज्ञापना येथील वर्तमान जेष्ठ शु. ६ जाणून वडिलीं आपणा कडील वृत लिहीत जावें विशेष काल गुरुवारीं तृतीय प्रहरीं हिंदुस्थानांतून पत्रें श्रीमंतांचे घरी आलीं वैशाख शुध. ११ येकादसी मंगळवारी श्रीमंत सुभेदार मृत्य पावले बजाबाई व दारकाबाई उभयतानी सहगमन केलें ईश्वरें मोठा घात केला सर्वांचे छत्र गेलें श्रीमंतानी तीर्थस्वरूप राजश्री त्र्यंबकपंतदादा व मजकडून तमाम माहाल व कोट किले यांसी पत्रें लिहिविलीं कीं चितात कोणेविसी खतरा न आंणून आपलाले जागा मजबुदीने व नक्षाने सुखरूप राहावें सुभेदाराचे जागा राजश्री मालराव बाबा आहेत याप्रमाणे पत्रे लिहिलीं वडिली चिताचे सांतवन करून चिताची स्थिरता करून आसावें आपलीं पत्रें आद्यापी कांही आली नाहीत मागाहून येतील हे विज्ञापना

ले. १६८ श्री १६८८ ज्येष्ठ
१७६६ जून

पौ जेष्ठ वद्य ७ शके १६८८ व्यय नाम सवत्छरे.

श्रीमंत सौभाग्यादिसंपन्न मातुश्री बाई साहेब वडीलाचे सेवेशी विनंति सेवक यादो तुकदेव कृतानेक साां नमस्कार विज्ञापना यैसी जे येथील कुशल जाणून ताा छ माहे मोहरम ठाणे पींपलगाव आलव पाा जामखेड येथ आपले कृपा आवलोकन करून क्षेमरूप असो विशेष माहालचे वर्तमान तरी पूर्वी आपणास विनंतिपत्र लिहिले होत त्याज वरून ध्यानास आले असेल श्रीमंत राजश्री आन्याबा आंबडचे मुकामी होते तेव्हां जमीदार मंडळी सुद्धा त्याजकड गेलो होतो त्यानीं आपले समक्ष प्राा मजकूरची जमाबंदी केली आम्ही आज्ञा घेऊन माहाली आलो गावगना पाटील कुलकर्णी जमा करून जमाबंदीची तफरीक केली वसूल चाली लागला तो मोरो गिरमाजी निंबेकर उष्टरखांनीयावर कारकून सरकारच्या असतात त्यानी जामखेड पाा याची चौथाई व बाबती सरकारांतून करोन आले पूर्वी मौजे संताली व घोडेगांव हे दोन्ही गांव श्रीमंत आन्याबाकडून संताली राजश्री रामचंद्र गणेश याजकड दिल्हे व घोडगांव नारायणजी बाबर याजकड दिल्हे त्याच्या सनदा पूर्वी आल्या होत्या तेव्हां आपले आंगबल गांव राखीले होते श्रीमंत आन्याबाची आज्ञा होती त्यास श्रीमंत रावसाहेबांचे लष्कर बीड प्राती आले तेव्हा राजश्री आन्याबाच्या हतच्या सोडचीठ्या दोहीगांवच्या व सरकारच्या मसाला जमीदारावर रु ५०० व संताडीयाबराबर रु १०० व राऊत दोनसे यैसे वेंकाजी गणेश मोकाशी याच्या सनदा घेऊन आले त्यामधें धामधूम बहूत केली आपण कजिया करावा तरी दो गांवच्या सोडचिठ्या होत्या व पत्र आले होते की कालदेशवर्तमान पाहून आपली आबरू राखोन सरकारचे काम करणें दरबार काम राजश्री त्रींबक विनायक सुभेदार यास पत्री लिहित जावे म्हणजे दरबारचा बंदोबस्त करून देतील यैसे पत्र आले तेव्हां काजिया कोणाच्या बल करावा यैसे असोन परगणे याचा बदोबस्त राखोन लष्करात पत्रें व कारकून राजश्री त्रिंबक विनायक सुभेदार याजकड पाठविले वर्तमान सवीस्तर लिहिले त्यास त्याही उत्तर पाठवीले की ज्या प्राा आन्याबानी आज्ञा केली आसल त्याजप्रमाणे वर्तणूक करणे यैसें पत्र आलें वेंकाजी गणेश याचा उपराला वरचेवर लस्करातून होउ लागला शाहजवल उपाये नाही त्याही धामधूम मनमाने तेंसी मांडली दोन राउत प्रांा फिरो लागले तेव्हा आमचा तहसील बंद जाली उपाय नाही ते स्वाराच्या बाल संताड व घोडगव वसूल सुधा माघारी दिल्हा मोकासा व बाबती सरकारच्या आकारापेक्ष्या अधीक घेतले मसाला रुा ५०० जमीदारापासून घेऊन पायात घासदाणा घेतला यैसा बखेडा जाला याजमुले तहसील अवघ्र लस्कर या प्रांते होब तोवर बंद होती तफरीक अगोधर केली होती वसूल करीत आहेत जमाबंदी करार

जमा रुपये

१००५१ येन जमाबंदी

५०० नजर

५०० कारकुनी

११०५१

पैकी वजा दुमाले गाव तनखेबा।

२४६० दुमाले गाव

१४५० संताड

१०१० घोडेगाव

२४६०

७२९ तनखेबा। कृष्णराव गोविंद

५५५ धामणगाव

१७४ नाहुली

९७२

३१८९

बाकि जागीर रुपये ७८६२

पैकी वरात वगैरे

२३२२ वराता परभारें पां। कबजा

१०२७ केशोराव पंडीत आग्नहोत्री

७५ त्रिंबक मुदगल

४५० नरसिंगराव नीलकंठ प्रां। थोडा

३६५ बाबूराव नीलकंठ

१०० लक्ष्मन गिरमाजी

६० फडणीस हुजूरचा

२०० सिरपाव जमीदार

१० गंगाजी मुटे

३५ जीन

२३२२

२००० नेमणूक माहली
१००० विष्णु माहादेव बा। लक्ष्मण गीरमाजीं हुंडी

५३२२
बाकि रुपये
२५४०

पंचवीसे चालीस रुा राहिले त्यास आपल्या दर्शनास येताना रुा १००० हजार घेऊन येतो बाकी राहिली त्यास कारण की दर्मियान मोकासियानी दं (गा) केला आद्याप त्याचे स्वार प्यादे गावगना दंगा करीतच आहेत त्याचा आमचा नित्य कजिया होत आहे आखेर सालचे दिवस लावणीचे याहीमधे पर्जन्य उघडला लोक घावरे बहुत जाले दाणे रुपयाचे तीन पायेली कडबा चालीसा हा हजार गुदस्ताची तवाई हल साल पाऊस गेला तेव्हा पुढें वस्ती कसी राहील कोणत्या आसरियावर राहावें येसे कितेका प्रकार भयाभीत आहेत याभुले बाकी राहील ईश्वरकृपेन पाऊस पडोन आबादी जाली म्हणजे हुसार ? पर्यंत रुा वसूल होईल वरकड वर्तमान राजश्री लक्ष्मणपंत जबानी सांगता कलो येईल श्रुत होय हे विज्ञाप्ति

ले. १६९ श्रीमोरया

आसीर्वाद विनंति उपर सोमवार संध्याकाळचे पत्र पाठविले तें पाऊन वर्तमान सर्व आवगत जालें येथील प्रकार दिनचर्येचे कचे वृत दररोज लिहित गेलों श्रीमंताकडील मुछदी आपल्या परी जाबसाल करितात आम्हांस तो कैलासवासी सुभेदार साहेबाचा धारा आहे त्याप्रमाणें करणें दुसरें होणार नाही फौजेस ताकीद करून येके ... ... काल सोमवारी ... ...
जाबसाल दोन्ही प्रकारचें जाले सेंवट सांफ सांगितलें कीं आम्हास निरोप द्यावा नांहीं तर जसें चितातील भाव ते बोलावे तेव्हा बहुत गोड बोलून तुमचे तुम्हावर टाकले आम्ही गाली गुतलो या समई साहाये करावे तुम्हा खेरीज दुसरा सरदार कोणता की त्याजला आम्हीं संकट घालावें वरकड तुम्ही हिसेब दिल्हा तो आम्हास प्रमाण आहे येसे हि बोलू लागले आम्ही उतर केले की ये समई आम्हीं जाऊन फौजबंदी करून येतो कैलासवासी सुभेदार साहेबा मागे वडील धणी खावंद आहेत मस्तकी हात ठेऊन कृपा करावी साहेबाचे प्रतापें वडीलाचे पुण्ये करून दाखऊ म्हणजे सहजात पैसा मिलल तूर्त निर्गत करून आज्ञा द्यावी विहित आसे सवा दीड प्रहर रात्र पर्यंत दरबारी राहिलों सेवंट तेथे च रात्रौ निद्रा आज ... करून निकड केली आहे आज निदान उदैक राहून सर्व निर्गमात ... ... आपल्या कडून ... ...
करीत नांही श्रुत होये हे विनंति

ले. १७० श्री

राजश्री मालजी बाबा होळकर गोसावी यांसि

आसीर्वाद विनंति उपरी आपले कुच होऊन नवलसिंग गुजर याचे तालुकीयात स्वरीयावर गेले त्यास तेथे स्वारीचा उपद्रव लागला दोन तीन गाव कहीनें लुटले त्यास आपणा कडील उपद्रव आमचे जिल्यास लागावा असे नाही तो हि जिल्हा आपला च आहे त्यास लस्करांत ताकीद करून गावास उपद्रव न लागे ते करावे गुरे लस्करात आणली असली तर सोडून देवावी घासदाणीयासीं तगादा लागला आहे ते मना करावे येविसीं अनमान न करावा कलले पाहिजे माणसे हि मारली गेली यात विचारांस येईल ते करावे बहुत काये लिहिणे हे विनंति पुढे मार्ग पंचमाहालातून आहे चितास येईल तैसे रक्षण करावे विशेष काये लिहिणे हे विनंति

ले. १७१ श्रीनकल १७६९

यादि येशवंतराव गंगाधर यांजकडील इनाम गांव सुा तिसा सबैने मयां व आलफ

८५०५ ता खेड सरकार जुन्नर
२५९६।॥ मौजे निंबगांव
२५९२॥ मौजे कनेरसर
९०१ मौजे गोसासी
१४३१।॥ मौजे पुर
९८३ मौजे जउलके बुा
८५०५
३००७७।०। पों नेवासे
१३८१२ काो नेवासे बुा
२४९६।॥~। मौजे बहिरवाडी
३२३५॥~॥ दहिगांव
५३२॥~॥ राजणी
१०००० किा गांव
२२४४। मौजे कातरड
१४९३।~॥ मौजे तरवडे
१९०३। मौजे रख्तापुर
२४३५।~मौजे हिवरें

१९२३॥=॥ गुंजास बेरीज
चौ गावची

१००००

३००७७।०।

५८८५८॥।= पो आंबड

११०१४॥।= मौजे गोंदी

१३३९४ मौजे व्याह्या मांडवें

९५०मौजे हिवरें चौढाले

८५०० मौजे साष्ट पिंपलगांव

२५००० नवें गांव होलकरा कडील

५८८५३॥।= घेणे ते

२४५८॥ कडेवली......

१६९६॥ मौजे गणेगाव

७६२ मौजे सांगवी

२४५८॥

९९८९९॥।=।

पै॥ वजा इनाम गांव मौजे हिवरें चौढाले पो आंबड रा। आबाजी ना वानवले यासिं

देह १ यो बेरीज

९५०

बाकी बेरीज ९८९४९॥।=। ओ

पो वजा संसारखर्चाचे बेगमीस खें० पंचवीसा हजाराची ते देह

८५०५ ता खेड सार जुन्नर

२५९६॥ मौजे निंबगाव

२५९२॥ मौजे कनरसेर

९०१ मौजे गोसासी

१४३१॥। मौजे पुर

९८३ जऊलके बु॥

८५०५

६३६५।०। पा नेवासें पो

३२३५॥=॥ दहिगाव

५३२॥~॥ राजणी
२४९६॥~। बहीरवाडी
६२६५।०।
२४५८॥ कडेवलीत पैा
१६९६॥ मौजे गणेगांव
७६२ मौजे सांगवी
२४५८॥
७७७१~३॥ किाा बेरीजचे गाव सोईचे पाहून घेवावे
२५०००
बाकी बेरीज ————————— ~ रो
७३९४९॥~।

ले. १७२ श्री. १६८८ आषाढ शु ८
१७६६ जुलै १५

श्रीमंत राजश्री तात्या स्वांमीसाहेबाचे सेाा अज्ञाधारक खंडो यादव गुंाा मोका कोन्हले चेरणावर मस्तक ठेऊन सिर साां नमस्कार विनंति उपरि विनवाया प्रार्थना यैसिजे येथील कुशल ताा छ ७ सफर परियेंत येथास्तित जाणोन स्वकिये लेखन आज्ञा सेवकास करीत गेले पाजें यानतर श्रीमंत रो सुभेदार साहेब कैलासवासी जाले हे वर्तमान यैकिलियावर चितास परम खेद जाला ते लिह्रिता पुरवत नाही आपन समुदा जेन्म साहेबाचें आश्रीयान येजमानाकडे सेवा करून दिवस कडे लाविले सेवटी भगवंते यैसे केलें उपाये नाही परंतु आम्हांस आपण पुर्वीपासून येजमानाचे आगा माहराज आहेंन म्हणोन भरवसा आहे यैसे जाणून दिमत धरून कामाकाजास सावध सुदामतिप्रो भेटीस यावें हें चिती चिंता आहे वा[illegible] विचार उमजत नाही योविसी विज्ञाप्ति केली जाते की आपले आज्ञापत्र आलियावर सेवेसी येईन भेट होईल तो सुदीन आनि चिताचे समाधान होईल सारौश या पत्राचे उतंराचे पंत्री साकल वर्तमान लेहून पाले बहूत काये लिहिणें कृपालोभ आसु दीजे हे विनंति

ले. १७३ श्री १६८८ आषाढ वा १२
१७६६ ऑगस्ट २

(पैा) श्रावण शुा दसमी शुक्रवार व्ययनाम संवछरे
श्रीयासह चिरंजीव राजश्री दादाजी यांसि बाजी विठल आसीर्वाद उपरी येथील कुशल जाणून ताा आशाढ वाा १२ द्वादसी पावेतों मुकांम पारोलें जाणून स्वकीय कुशल

लेखन करीत असिलें पाहिजे विशेष आपली आज्ञा घेऊन स्वार जालो ते कोठे नेवासे आदि करून येक मुकाम न करितां येथें आलों राजश्री लक्ष्मण रावजीच्या बराबर चालावयाचा विचार सिध जाला यांचे आटोपणें हिसेब तयार होणे यामुळें दाहा आकरा मुकाम आजि पावेतों जाले व मार्गाचा हि शोध आणविला त्यास सेंदवियाचे घाटें जावे तरी सटवाजी गाइकवाड व मकाजी गीते वगैरे पांच सातसें राऊत व हजार पांचसे बरकंदाज भीलाचे पारपत्यास आले आहेत भीलाचे यांचे जुंज मातबर जालें घोडीं माणसें जायां जालीं परंतु भिलांचे पारपत्य चांगले जालें नाही प्रस्तुत आणखी जमाव करित च आहेत डोंगर माजून राहिला आहे यांज करितां सर्वांचे मते दोन मजला आधीक पडतात परंतु बराणपुरचा मार्ग सुगम त्याजवरून त्या मार्गे जावयांचा करार करून काल रावजी प्रस्थानास बागांत आणिले आजि कुच करून पांच सात कोसी जाऊ इतके दिवस येथे लागले म्हणून रागास न यावें मार्गाचे सावध जावे खर्च न करावा सिबंदी न ठेवावी मजबुदीने जावे यैसे कितेक आपले घरचे प्रकार त्याज वरून रावजी सोबत धड चालीस पनास राऊत यांचे इंदूर पावेतों येतील मार्गाची चिंता नाहीं लस्करात माहागाइ विशेष घरची घोडी पंधरा सतरा म्हणजे खर्च पाऊन सरफराजी होईल ते कलत च आहे याजकरता सारीं घोडी व राऊत नाशकास चिरंजीव सैाभाग्यवति यमुना बाईस डोली सहित मूळ पाठविलें वाफगांवास आलियावर सारीं घोडी मातुश्री माई पारोलीयास येणार त्याज बराबर रवाना करावी म्हणजे च्यार दिवस परभारें नंदूरबारेस जगतील अनमान न करावा आम्ही बराबर तीन घोड्या थोर व तटें खेचर मिळोन च्यार यों सात नेली वरकड खर्च माघारा लाविला कलावे वगैरे

ले. १७४ श्री १६८८ श्रावण वद्य ११
१७६६ आगष्ट ३१

राजमान्यराजश्री अंताजी त्रिंबक कमाविसदार प्रा चांदवड दिा होलकर गोसावी यांसि

सेवक माधवराव बल्लाळ प्रधान नमस्कार सुा सबा सीतेन मया अलफ प्रा मजकूर येथील मोकास बाब जकात सुधां राजश्री मल्हारराव सोमवंशी हिंदुराव याजकडे पेशजी पासून चालत आहे त्या प्रो करार असे तरी तुम्हीं प्रामजकूरचे जमनिदारांस ताकीद करून मारनिलेकडील कमाविसदार मोरो केशव याजकडे सुदामत चालत आल्याप्रो मोकासबाबेचा अमल जकाती सुधा देवणे जाणिजे छ २४ रालावल आज्ञा प्रमाण

ले. १७५ श्री १६८९ आश्वीन वद्य ६
१७६७ आक्टोबर १३

राजश्री येशवंतराव गंगाधर गोसावियांसि

छ अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्मो मालराव होल्कर दंडवत विनंती उपर येथील क्षेम जाणून स्वकीय कुशल लेखन करणें विशेष प्रां गालणा हा महाल दादुखान टोके याजकडील गांव व दाभाडी इत्के वजा करून बाकी दरोबस्त अंम्हांकडे यैसीयासी प्रो मजकूरचां गांव त्यांत दोन हिसे टोके मजकूर याचे बाकी तिसरा हिसा किले मजकूरच्या जागीरीचा तो अंमचा येक्या गावांत दोन सता हा प्रकार उपयोगी नाहीं. याजमुळें टोके मजकूर चांदवडचे मुकामी सन आर्बा सितेनचे सालीं आले त्यानी च कैलासवासी तीर्थस्वरूप बावास विनंती करून वडेलचे दोन हिसे अंम्हास दिले आणि दोन हिंशाचा अकार वडेलीचा होत होता. त्या यैवजाचे तीन गांव वडगाव वगैरे सोईचे पाहून सख्त रदबदली करून आपले कडे निखाल्स करून घेऊन कागद पत्र केले यैसें असतां सांप्रत त्यानीं पुणीयांत श्रीमंत राजश्री रावसाहेबास गैरवाका समजाऊन वडेलचे दो हिशाचे यैवज पौ जागा आम्हाकडे राहिलीं हें भासऊन त्या यैवजाचे गांव सानेमून घेऊन ताकीदपत्र घेऊन आले त्यावरून श्रीमंतास विनंती पत्र लिहिले असे तरी तुम्हीं हि विनंती करून खान मार यांसी ताकीदपत्र घेणें व परभारे माहालीं पत्र गला त्यास मनाचिठीं घेणें वडेलच्या तनखा हि अलाहिदा यांदीवर लिहून पाठविला आसे अणखी हि कितेक किरकोल बोभाट येथेपरयंत यावे हे उचीत नाहीं तरी श्रीमंतास विनंती करून बोभाट येऊं न देंणे रा छ १९ जावल बहुत काय लिहिणे हे विनंती

(शिक्का:) श्री मन्महारी चरणी तत्पर खंडोजी सुत मालराव होलकर

(मोर्तब:) मोर्तब सूद

ले. १७६ श्री १६८८ आश्वीन शु. १
१७६६ आक्टोबर ४

पौ छ ६ रावल सुा सबा सितैन मया व आलफ

श्रीमंत राजश्री दादाजी स्वामीचे सेवेसी–

सेवक अंताजी त्र्यबक सां नमस्कार बिनंती येथील कुशल ता| अस्वीन शुध १

मुा चांदवड सुवरूप जाणोण स्वामीणी आपले कुशल लिहिती आज्ञा करावी विशेष कृपा करून गोविंद जाखोजी यासी पत्रे दिल्हे की कसबे वेरुळची पाटीलकी घ्रसणेश्वरजीची आहे त्यासी तीन वरश पो होलकर याचे कमाविसदार याणी गोविंदपंत गुमास्ते यासी करू देत नाहीत हक अदाव देत नाहीत त्यासी गोविंदपंत सालमजकुरी परवतीर्व गुरव आहे तो येरुळचा आहे त्याणे ताकीदपत्र देऊन पाठविला होता साल मजकुरी बखेडा बहुत केला हजार रुो जमाबंदी केली त्यात सोडविले हुकुमत चालू दिल्ही नाहीं देवलाचे कामास प्रारंभ जाला ते समई मोगलाई आमल होता तेव्हा काही पाटीलकीचा मजकूर व देवाचे इनाम नवते पूर्वी मालोजी राजे भोसले दौलताबादकर होते त्यासी जाहगिरी होती त्याणी च देवालय बांधले होते तेथे नांदत होते घर वाडे वगैरे सर्व नाव चालत आले आहे मीसाल कुनबी हली पाटील आहेत ते त्याचे तरफेने होते ते च पाटीलकी करीत आले मीसाल मजकूर भाऊबंद आपल्यात आपण भांडत आले मोगलाचे वेलेस खटखटी सातारी वगैरे ठिकानी केली परंतु मोगलाई करता गणीमाचे काही चालले नाही मिसाल याचा भाऊ कुसाजी बाहेर होता त्याणे फार उपद्याप केला काही न चाले मग दमला सन ११६२ मधे देवलाचे काम सुरु जाले ते समई सातारीयासी जाऊन श्रीमंत माहाराज मातुश्री ताराबाई साहेब याची पत्रे कैलासवासी रा सुभेदार व सौ।गवती मातुश्रीबाईसाहेब यासी पत्रे पाठविली की काम करणे त्यासी दिवसगत फार लागली दरमियाण श्रीमंताकडे पुणियास जाऊन विसाजी अनंत आणिले होते त्याणी काम काज केले आपल्याकडे काही हलाकी नवती परंतु मोगलाईतून देवाचे इनाम पाउनसे रुो तनखियाची सेत होती ते जबरदस्तीने काहडली त्यासी कारखानियाचे झडतीस जमा करून श्री देवाची पूजेस लावीत गेले झडतीत जमा आहे सिके जाले ते सन ११७२ मधे जाहगीर आपले सरकारात आली ते समई आवरंगाबादेचे मुा देवाचे इनामासाठी विसाजी अनंत याणी बखेडा केला त्यासी ठोकियाचे मुकामी श्रीमंत राजश्री दादासाहेब राजश्री रावसाहेब होते तेथे च कैलासवासी रा सुभेदार याजपाशी द र ग ऊ डी पाटील व जमीदार आले होते राजश्री शाहाजी भोसले याजपासी विसाजी अनंत जाऊन वर्तमान सांगून इनामाचा मजकूर केला ते समई श्रीमंत राजश्री तात्या साहेब कैलासवासी रा सुभेदार साहेबी आज्ञा केली की मनास आनावे कागद पत्र सातारीचे आम्हाकडे आहेत आणि देवाची पाटिलकी असली तर श्रीचे देवालय यासी वगैरे काम लाविले इनाम तर देवाचे त्याचे धणी आहे पुजेचा कारभार आहे दुसरे गुमास्ते पाटीकीचे देवाचे व भोसल्याचे अम्ही आहे गुमास्ता न राहू देणे उठऊन उरवुरु दिल्हे आणि [illegible] काम करविले त्यासी दोन वरस सन ११७३ सन ११७४ काम चालले सन ११७५ मधे गोविंद जाखोजी गुरव मजकूर याणे उपद्राप करून पाठविला आहे हे काम काही

दरमियान नाहीं यैवज हाकाचा व इनामाचा सरकार झडतीस जमा आहे. त्यासी स्वामी तर वाकीफ नवते म्हणोण त्याजला पत्र दिले त्यासी अम्ही चाकर लोक अम्हास काही उजुर नाहीं धणी च आहे गोविंदपंताणे ठाणे मजकुरी येऊन किल्हे दौलताबाद येथील मावले वगैरे आनोन धोंडी व धर्मा कुणबी यापासून सेभर रुा मसाला घेतला मारहन बहुत केला दररोज पंधरा रुा घेतात अम्हाकडील आमचे भाऊ आहेत त्यासी खटखट करितात की तीन साला हाकाचा यैवज देणे आणि इनाम सोडविले त्या तागाईत यैवज इनामाचा देणे यैवज तर सरकारांत जमा आहे त्यासी गोविंदपंत अतील्याई फार आहे पांघुरणे जाळून पुणियासी; येऊन नालीस करून आम्हास तेथे नेनार यैसे आहे तुम्ही धणी आहे पैका त्यासी द्यावा यैसे असले तर तैसीच आज्ञा करावी देऊ परंतु आपले सरकारात मजुरा पडल तर उत्तम नाहीं तर दरमियान आम्ही यावे की काय या कामाची अगत्य राजश्री नाना फडनीस व राजश्री सिवराम गोविंद व राजश्री नारो बाबाजीस आहे कीं यरुळ परगाणियात काही बखेड व्हावा त्यासीं आम्हासी काहीं उजूर नाहीं. स्वामी आज्ञा करतील ते प्रमाण मार्ग जाला म्हणजे बाकीचा ही लढा काढतील तो ही द्यावा लागल श्रीमंत येजमान व राजश्री तात्या साहेब अखेर आस्वीन अथवा कार्तीकी पौर्णमे पावतो येतात त्यासी तूर्त स्मामीणी आफ्ले पत्र व सरकारचे पत्र गोविंदपंतास पाठवणे कीं मागील इनामाचे व हकाचे विशई मुजाहिम न होणे पुढे इनामास मुजाहिम न होणे पाटिलकी करतील तर सरकार हुकमत काडी-मात्र चालू देत नाहींत येदेवली (?) करवावयासी आज्ञा जाली तर सुरलीत अमल देणे यैसी पाठवणे नाहीं तर तो ब्राह्मण आम्हासी खटखट करून कजिया करनार यैसे आहे चिंत पुरऊन काय करणे हे विज्ञाप्ती उतर सत्वर पाठवणे हे विनंती

ले. १७७ श्री १६८८ आश्वीन वद्य १२
१७६६ नोवेंबर ३०

चिरंजीव विजेइ भव मारकडीयाचे आयुष राजश्री दादाजीस प्रति सौ आन्नपुर्णाबाई कृतानेक आसिर्वाद उपरि येथील कुशल तां आस्वीन वद्य १२ जाणून स्वकीय लेखन करणें विशेष तुम्हीं श्रीमता समागमे स्वारीस जाता म्हणून वर्तमान कळलें त्यास येदा स्वारी कर्नाटक प्रातीची बहुत कठीण आण तुम्ही प्रवास कधी केला नाही शरीर आशग्त प्रवासांत बहुत सावध आसत जाणें घोडीयावर बसावयाचा आभ्यास करीत जावा इंदुराहून पत्र आली आसली तर वर्तमान लिहून पाठवणें चिरजीव आनोबा व कुशाबा ... चे हक्षर पत्र आज च्यार पाच महिन येऊन वर्तमान कळत नाही तुमचे तेथे तरी येतात किवा नाही ते लिा बाजारी वर्तमान आहे

इंदुराहून फिरोन लस्कर श्रीमंत राजेश्री दादासाहेबाकडे जाणार यैसी वदता आहे तुमच तेथे तुमची व सरकारची पत्रे असतलि तर तेथे वर्तमान कुशलतेचे लिहून पाठवणें बहुत काये लिहिणे हे आसिर्वाद

ले. १७८ श्री १६८८ मार्गशीर्ष शु. २
१७६६ दिसेंबर ४

अखंडित लक्ष्मी आलंकृत राजमामान्य राजश्री
राघो विठल गोसावि यांसी

सेवक माधवराव बलाल प्रधान नमस्कार सुा सबा सितैन मया व अलफ मौजे सागवी पो पेडगाव हा गाव राजश्री गंगाधर येशवंत याजकडे आहे त्यास तुम्ही उपसर्ग लाविता फडफर्मासचे रोखे करितां म्हणून मारनिलेनी विदित केले त्याजवरून पत्र सादर केले असे तरी याचे गावास कोणेविसी उपसर्ग न लावणे जाणीजे छ २२ रजब
* आज्ञा प्रमाण

लेखन
सीमा

ले. १७९ श्रीमोरया १६८८ मार्गशीर्ष शुा। १४
१७६६ दिजंबर १५
पै॥ छ २१ रजेब सु॥सबा

राजश्रिया विराजित राजमान्य राजश्री
राघोबा बापा स्वामीचे शोँ

सेवक येशवंतराव गंगाधर साा नमस्कार विनंती उपरी येथील कुशल ताा मार्गसीर्ष शुा १४ सोमवार मुा हुंनूर नजीक सांगोले प्रांत सोलापूर लस्करांत सुखरूप जाणून स्वकीय कुशल लेखन करीत जाणे विशेष तुम्हा पासून तलेगावीहून मंगलवारी प्रतिपदेस स्वार जाहालो तो शंभु माहादेव करून मार्गसीर्ष शुध्ध ६ शष्टी र (वि) वारी लस्करांत दाखल जाहालो श्रीमंताची भेटजाली या नंतर येका देरोजी आज्ञा मागून इंदुरास जाण्याचा उदेश धरिला होता इंदुरास जाऊन त्याजला इकडे घेऊन यावेऱ्याअन्वये श्रीमंतानी हि निरोप द्यावयाचा करार केला होता इतकियांत इंदुरीहून तीर्थरूपाची पत्रे श्रीमंतास व आम्हांस आली की आम्ही सत्वर च स्वार होऊन [illegible] मजल देशी येतो म्हणून लिा होते पत्रे श्रीमंतास दाखिविल्या उपरांतीक बहुत संतुष्ट जाले पहिल्यापेक्षा आधिकोत्तर लोभ करितात आपली कामकाज करून घ्यावयाची

---

* येथून अक्षराचें वळण निराळें आहे.

तटली होती ते करून घेतली व पंवाराबाबदचा हि बंदोबस्त करून घेतला आम्हास आगो-
घरच निरोप देणार होते आता ते येतात तेव्हां आम्हास पुढे पाठेवणे प्राप्त च जाले आम्ही
मार्गसीर्ष वद्य २ द्वितीयेस गुरुपुष्यावर श्रीमंताची आज्ञा घेऊन दरमजल पंढरपुरावरून
वाफगावास येतो तेथुन पुढे हि पाचा सात मजली जावे लागेल तो ते हि तेथून निघाले
च आस्तील मार्गी भेट (ती) ल सारांश क्षेपनिक्षेप येतात संदेह नाही ते येतात तेव्हा
दाणादुणा व सरंजामवगैरे आगाउ तरतूद करून सिध्ध केला पाहिजे याजकरिता मुजरत
जासूद तुम्हाकडे पाठविला आसे तरी हजार दो हजाराचा गला तांदूल गहू दाणा वगैरे
संवग जागा पाहून खरीदी करून बेजमी करून ठेवावी समयास गलांठा द्रष्टीस पडल्यानंतर
तीर्थरूपाची मर्जी राहणार नाही यास्तव सर्व सरंजाम देखील लांकूड फाटे गवत काडी
आधी करून तयार असो थावी ये समई हजार पांचाशा कडे पाहून दाणादुणा वगैरे
साहित्य खरीदी न केल्यास मागील श्रम व्यर्थ होतील तीर्थरूप बहुत प्रसन्न आहेत
म्हणोन ती रा मामानी लिा आहे मामाची पत्रे व जीनस पाठविली आहेत त्यावरून
तेथील हिसेब कितेबाचा मजकूर व तीर्थरूपाचे मर्जीचे भाव ध्यानास येतील मामाच्या
लिा प्रो खेड्यापाड्याचा बंदोबस्त राखावा खेड्यापाड्याचा वसूल वासूल घ्यावयास अ-
नमान न करावा परंतु (खंड)णी तूर्त करू नये मामा आल्या नंतर हाइल या प्रो
मामानी लिा आहे गोविंद रामास कोतूल नेवासे दहिगाव राजणी वगैरे गावास (खंड)णीस
पाठवावे म्हणोन मामानी त्या प्रो मशारनिलेची रवानगी करावी नव्या घरापुढील आवा-
राच्या भिंती घालून आवार मात्र सिध्ध करावे पुढे तूर्त करू नये व जुने वाड्याचा मागील
चौक नव्या घरा प्रो करावा म्हणोन तीर्थरुपाची आज्ञा आहे बजिनस मामाची पत्रे
पाठविली आहेत तेणे प्रा कलेल त्या रीतीने बंदोबस्त करणे सारांश तीर्थरूप
आलियानंतर तुमची आमजी फजीती न होये ते करणे मामा तो तेथे जाऊन रुजू
जाले आहेत न्यून पडल्यास निमित्यधारी तुम्ही आम्ही च होऊ याज करिता तरतुदेस
आलेस न करणे आम्ही लौकर च येऊन पोहचतो पत्राचे (उत्तर)जासुदा समागमे
देऊन पंढरपुरचे वाटेने पाठवणे लोभ करीत जावा हे विनंती

राजश्री बापा यांशि शास्त्रीबावा व शिवराम कृत आशिर्वाद लिा परिसोन लोभवृध्दी
करीत असां श्रीमंत पाराशरपंत यासी उभयथांचे आशिर्वाद

ले. १८० श्री १६८८ मार्गशीर्ष व. ११
१७६६ दिसेंबर २७

राजमान्य राजश्री रघुनाथ हरि हवालदार ताा खेड गोसावी
यांसि

सेवक माधवराव बलाल प्रधान नमस्कार सुहुर सन सबा सितैन मया व अलफ
ताा मजकुरीं राजश्री मालजी होळकर व राजश्री गंगाधर यशवंत याचे इनाम गांव वगैरे

आहेत त्यास तुम्हीं उपद्रव देतां व नवीन कजिये उत्पन्न करितां म्हणून भशारनिलेनीं विदित केलें त्याजवरून पत्र सादर केलें असे तरी तुम्हीं उपसर्ग याचे इनाम गावास न देणें कदाचित कजिया गावचा असल्यास याचे हे मनास आणतील तुम्हीं काडीमात्र उपद्रव न लावणें जाणिजे छ २४ रजब आज्ञा प्रमाण

लेखन
सीमा

ले. १८१ श्री

सेवेसि सांष्टांग नमस्कार विज्ञापनां येथील कुशल ताा जेष्ट शुाा ३ शनिवार तृतिये प्रहर पर्यंत यथास्थित आसे विशेष आज प्रातःकाली तीर्थस्वरुपाकडील पत्रे आंली ती सेवेसि पाठविलीं पावलीं च असतील त्यां चिटी लिाा आहे त्या चिटींत दहिगांवचे पाटील याचे समाचारास दोन आा चोरबातमीनें आल्या आहेत म्हणोन लिाा त्यास त्या दोन आा युक्तीनें च धरल्या एक आा ठीक वर्तमान न सांगें एक आा निराली नेऊन वर्तमान राजश्री रामचंद्र व्यंकटश याचे देखता पुसिले आगोधर ठीक न सांगे मग फुटला सांगितले सटवाजी पाचोडा पाटिलाचा हस्तक कारभारी वगैरे आम्ही वीस आा गावातून बाहेर पडलो पैाा सात आा देडगावीहून आंम्ही दंहिगांवास लाऊन बाकी तेरा आा आलो पैाा आकरा जंण येथून पांच सात कोसी खेडें आहे ते तेथे राहून त्यानी आम्हास पुढें बातमीस पांठविले या प्राा सांगितले ते लेहून घेऊन त्याजबराबर पांच राऊत देऊन आकरा आा धरून आणिल्या याची पैरवी कोणती ती लेहून पाठवावी पैाा दोन तीन कुमांडी आहेत त्यांचे तीर्थस्वरुपानी आडकून ठेवावयांचे लिाा आहे त्यांचे कंसे हें आज्ञा करावी आम्हांपासी चौकीपाहाऱ्यासी आा थोड्या आहेत याकरिता लस्करच्या आा पुण्यास येतील त्याज पैाा पांच च्यार आा ज्या जथील त्या आती सत्वर पाठवाव्या ह्या आा तेरा सांपडल्या यांत हि कांम आहे तीर्थस्वरुप भिकाजीपंतास सत्वर पाठवावे मीं येथे थकला आणि काम आष्टों प्रहर बाहेरील बोभांटाची व हें संधान यैसें लिगाडीचे आहे यास्तव तेथे त्याजसी बोलावयांचे बोलून पाठवावे हे विज्ञप्ति उतर सत्वर पाठवावे हे विज्ञप्ति

ले. १८२ श्री

सदासिव गंगाधर याचे कार्तीक शुध ११ चे मुाा नासीक येथून बाजीपंत मामास पत्र—

विशेष तुम्हीं पान्होल्याहून आलेत म्हणून कलले येक दोन पत्रे हि आपल्यास

पाठविली ते पावली च आसतील ... ... श्रीमंत राजश्री दादासाहेब पौर्णिमेस निघणार आहेत घोडपेवरून खानदेशात उतरणार आहेत तिकडून श्रीमंत रावसाहेब हि येणार गाठ पडेल किंवा दरमजल चालतील हे कलत नांही आम्हांस बराबर जाणे मग गाठ पडणार नाही यास्तव लौकर आलें पाहिजे बहुत काय लिहिणे लोभ आसों दीजे हे विनंती.

गणेगांवी घोडी ठेविली होती त्या पैकी चाकरीची घोडी आम्हावरावर द्यावीसे चिरंजीव रा। दादाजींनें मान्य केले आहे घोड्यावर हवालदार आहे त्याजसमागमे सरंजामसुधा आम्हाकडे पाठउन द्यावी हे विनंती*

ले. १८३ श्री

चिरजीव राजश्री दादाजीस प्रती सो आन्नपूर्णाबाई कृतानेक आसीर्वाद उपरी येथील कुशल ता। मार्गेस्वर वद्य ३० आमावाशा सोमवार जाणून स्वकीये लेखन करणे विशेष चिरजीव कुशाबा तेथे आला म्हणून वर्तमान कलले त्यास याचे काय वर्तमान ते लिहून पाठवावे राजश्री तुकोजी बाबा + + यात्रेस जाणार + + + राहणे आणखी किती दिवस + + जाते समई गावावरून जाल किवा + + जाणे होईल हे ल्याहावे आंम्हास [खर्चाची] वोढ बहुत आहे राजश्री विष्णु माहादेव याजकडे पत्र पाठविले होते येक हजार रुो कर्जाऊ पाठऊन देणे संसार खर्चास आले म्हणजे तुमचे तुम्हांस पाठऊन देऊ त्यास त्यानी पधरा दिवस माणसे ठेऊन घेतली आणि जाब दिल्हा की प्रस्तुत यैवजाची वोढ आहे म्हणून जाब दिल्हा याजकरिता तुम्हांस लिहिले आसे तर चिरजीव बाजीबास सागोन खर्चास पाठऊन देणे मनुशास सकट प्राप्त जाले तरी आन्नावाचून राहावत नाही वरकडा वाचून राहावल आन्न सर्वास पाहिजे पत्र वाचाल आण येकीकडे टांकले यैसे न करावें पत्र वाचून खर्चास पाठऊन देणे बहुत काय लिहिणें हे विनंती

ले. १८४ श्री

चिरजीव राजश्री दादाजीस प्राति सौ आन्नपूर्णा बाई आसींर्वाद उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन करणे विशष आंम्ही बुधवारी स्वार होऊन नाशकास गेलो आम्हांस श्री त्रिबकेस्वरास जाणे लागल तिकडे महिना दीड महिना लागल घरी मोरोपत ठेवले आहेत खर्चाची त्यासि बेघर्मा केली नाही संसार खर्चापैकी बाकी रुा ५० होते ते आंम्ही खर्चास नेले आता घरी येक रुा नाही बोसरीच्या कड्या घालवयासी

---

* टीपः-- या च आशयाचे, मुकामाचें व मितीचें पत्र सदाशिव गंगाधराकडून चि० दादाजीस गेलें आहे.

सुतार लाविले आहेत आण तेल तूंप तादूळ उडीद वगैरे गवत कापावयासी पेसा खर्चास रुा पाहिजेत तर मोरोपताजवळ रु ५०० पाचसे खर्चास आगत्यरूप देणे फिरून संसाराची बेगमी जाली पाहिजे आम्ही आल्यावर हगाम जाईल याज करिता आगत्यरूप खर्चास द्यावे बहुत काये लिहिणे आसीर्वाद

ले. १८५ श्री

दंडवत विनंती उपरि येथील कुशेल जाणोन स्वकिय लेखन करित जाणे विशेष यथून दोन तीन पत्रें तुम्हास पाठविली पावली आस्तील श्रीमंत राजश्री दादासाहेबानी श्रीमंत राजश्री रायांसी पत्र दिल्हे आहे ते राजश्री सिवबा बराबर येथे आले होते ते फिरून सुतरस्वारासमागमे तुम्हापासी पाठविले आहे तेथून पुढें येक शहाण्या कारकुनापासी हे पत्र देऊन श्रीमंत राजश्री रायापासी पाठवावे देसी हुलड जाली त्याचा बदोंबस्त कसा काये केला तो सर्वदा लिहिणे खानदेश वगैरे जागाजागाच्या जफ्त्या उठोन गेल्या कि नाही नस्तील गेल्या तर फिरून त्यास ताकिदपत्रे पाठवून बदोंबस्त आधी करवणे हगांमाचे दिवस चालले जफ्तीवालीयासि दरद काय रयेतीची दरकार त्यास कशास लागावी याजकरिता उठंत्री जेथील गेली नसेल तेथे लवकर करणे वर्तमान सर्वदा लिहिणे रा छ. १५ मोहरम बहुत काये लिहिणे हे विनति

ले. १८६ श्री

पुरवणी श्रीमंत राजश्री तात्यास्वामी चे सो विज्ञापना आपण पत्रीं आज्ञा केली कीं चिरंजीव आन्याबा कोठें आहेत काये मनसबा करितात जागीर कोणती किती मेलविली तुम्हांसी वर्तणूक कोण रीतीनें करितात म्हणोन आज्ञा त्यास स्वारीहून आली यानंतर निबगांवी आले तलेगांवीं हि आले होते सांप्रत फिरोन निंबगांवी गेले आहेत वरुडें वगैरे सरदारीचें कामकाज होणें यास्तव फिरोन पुण्यास दरबांर जाणार आहेत जागिरीचा मजकूर तर सालगुदस्तां श्रीमंत राजश्री दादासाहेब यांणी तो माजूर पो बीड पाऊण लाख रुपयें व पो जासनेर पाऊण लाख व आणखी खेडीपाडी पाऊण येकून दीड लक्षाचा सरंजाम द्यावा आणि पांचा स्यां रावतानिंसी चाकरी करावी येणें प्रा करारमदार होऊन द्यावे देणेची याद जाहली राजश्री सखारामपंतांसीं गाठ पडली यांनतर त्यांणी काये होऊ दिल्हें नाहीं माजूर तरफ तोफखानी याकडे सरंजाम दिल्हा त्याचे मोबदला सेवली अंबडापूर राजश्री पिराजी नाईकाकडील सरंजाम देतो येसे श्रीमंत दादासाहेब म्हणतात श्रीमंत रावसाहेबां कडील +++ साल तर ते म्हणतात यांजकडे हिंदुस्थान वगैर सरंजामं मातबर आहे कारभार हीं आहे स्वदेसी मुलख किती राहिला कीं सरं--जाम द्यावा येसें म्हणतात आम्हासी वर्तणूक तर सर्व प्रकारें आपली वडीलांची

कृपा इछितात दुसरा विचार नाहीं जाहागिरीचा मजकूर तर दादासाहेब देतों म्हणतात परंतु रावसाहब व बापूकडून सिधीस जाणे दुर्लभ आहे येविसी पेशजी ही सेवेसी लिहिले आहे मर्जीस आल्यास करू म्हणतात आपणाकडे जोखम तिल्मात्र नाहीं परभारे डोल चालेल म्हणतात आपल्या ध्यानास ये तर राहिले याप्रो आहे तरी आज्ञा काय ते केली पाहिजे हे विज्ञापना

ले० १८७ श्री १६८३ मार्गशीर्ष (अजमासे)
१७६१ दिसेंबर

तीर्थस्वरूप मातुश्री समान मार्या वडिलाचे सेवेसी.

आपत्यसमान सौ आनपूर्णाबाईचे व सौ काकूचे कृतानेक नमस्कार विनंती उपरि मोगल सोनईस द्वितीयेस आला आज निंबदेहारियास आला आसेल पुणियास येतो आम्ही जुनरास जातो तुम्ही जुनरास पत्रदर्शणी स्वार होऊन येणे कोणे गोष्टीची आशा न धरणे पांघरूण चिर्गुटं घेऊन जाणे आणि घरात येक माणूस रक्षण ठेवण याउपरि जुनरास जावयास येक घडी दिरग न करणे बहुत काये लिहिणे हे विनंती हे पत्र राजश्री बाजी विठल यांचे घरीं देणे

ले. १८८ श्री १६८४ कार्तीक शु० १
१७६२ आक्टोबर १८

श्रियासहश्रायु चिरजीव राजश्री कृष्णराव बापु यांसि सौभाग्यादिसंपन्न काकूचें अनेक आसीर्वाद उपरि येथील कुशल ताा कार्तीक शु. १ प्रतीपदा जाणुन मुाा तलेगाव येथे सुखरूप असो विशेष तुम्ही पत्र पाठविलें त्याजवरून वर्तमान सविस्तर कळले तुम्हास लस्करास यावयाची आज्ञा आली तरी याच मार्गे येऊन भेट घेऊन जावे कदाचित पुण्यास च गेला तरी गेला वरंकड वर्तमान तरी यथास्थित असे* बहुत काय लिहिणे हे आसीर्वाद+

---

* येथून अक्षर काकूचें + यापुढें बाजीं विठलानें आशीर्वाद, दादाजीनें नमस्कार वगैरे लिहिला आहे.

ले. १८९ श्री शके १६८४ (अदमास)
इ. स. १७६२

चिरंजीव विजई भव राजमान्य राजश्री आन्याबा यांसी बाजी विठल आसीर्वाद उपरि आपण राउत पाठवितों म्हणून मान्य केलें याजकरिता प्रतीक्षा केली अपल्यास विस्मरण पडलें त्यास आम्हांविसी उपेक्षाबुधी सहसा नसावी आम्हास आपले आज्ञे- वितरिक्त अर्थप्राण दुसरीकडे जोड नाहीं श्रीमंत राजश्री तात्यांस पत्र लिहिलें आहे ते आपण विनंती करून देसीहून आम्हास निर्मुक्त करून मुलें माणसें सुधां समागमें घ्यावें आमचे आहे तें सर्वस्व तुमचे असे दुसरा अर्थ चितांत सहसा न धरावा कासीबा वीर याचे जवाहीर गाहाण आहे काल्देस त्याचे लिगाड गाहाणाचे कामाचे नाही त्यांचा पैका किमतीप्रमाणें धरून हिसेब रा + + + + + + + पाहून + + करून नवे खत आपल्या विचारे दोन तीन हिसेब प्रकारचे केले आहेत त्यामधे तुमचे विचा- रास येईल तसा फडशा करू + + + खत घ्यावें त्यास राऊत पाठऊन आणावयासी अंतर कराल तरी माझी शफत असे तुम्हास कारभारामुळें अवकाश नाहीं खरा च परंतु चिरंजीव बापू तुम्ही दोघांतून येकजण अवकाश करून हे कार्य करावे आडावद परगाणियांत गांव ढमढेरियापासून किनगांव खुर्द अगर लोणी अगर पारगांव यांतून येक करार करून घेऊन सनद रा। विनायेकपंताचे स्वाधीन करणें साल मारचा वसूल घेतला असेल तो यांजकडे देणें म्हणून कमाविसदारास त्यांचे ताकीदपत्र घ्यावे बहूत काय लिहिणें लोभ असों दीजे हे आसीर्वाद चिरंजीव राजश्री बापू व दादाजीस आसीर्वाद + + + + + + हे काम स्मरण धरून करावे हे आसीर्वाद

ले. १९० श्री १६८४ मार्गशीर्ष वद्य ७
१७६२ दिसेंबर ७

तीर्थरूप सौ मातुश्री बाई व काकू
वडीलांचे शेवेसी

आपत्ये कृष्णरायाने चरणावर मस्तक ठेऊनं कृतानेक सिरसां नमस्कार विनंती उपरि येथील कुशल तागाईत मार्गशीर्ष वद्य ७ सत्पमी मुा नजीक हारवडा येथें सुखरूप जाणौन स्वकीये कुशल सदैव लेखन करावयासि आज्ञा केली पाहिजे विशेष वडीलाची आज्ञा घेऊन स्वार जालो तें सुखरूप लस्करांत तीर्थरूपापासी पावलों येथील साद्यंत वृत तर्थिस्वरूप राजश्री आन्याबांचे पत्री तीर्थरूपानी लिहिले आहे त्यावरून सर्व आवगत होईल सारांश गोष्टी भेटी होतील तो सुदीन आसे सर्वदा आसीर्वाद पत्र पाठऊन बालकाचा सांभाल करीत जावा पत्र दोन महिने जाले आसीर्वादाचें न आले तेणे करून सचित आसो तर आसीर्वादपत्री निरंतर सांभालति आसावें बहुत काय लिहिणे शेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना

ले. १९१ श्री १६८५ ज्येष्ठ शु. २
१७६३ मे १५

सौभाग्यादिसंपन्य वऋचूडेमडित अन्नपूर्णाबाई यास

प्रति अमाबाई क्षेम विनती आमचें वर्तमान ता। जेष्ट सुध द्वितीया मंदवासर मु॥ वाफगाव तुमचे ग्रही समस्त सुखरूप असों विशेष वर्तमान या प्रांती मोगलाचा दंगा जाला याजमुले आमची गावची मडली बाभुलवाडियास गेली आम्ही सडी मात्र मातबर जागा आणि तुमचा आश्रय जाणून येथें आलों त्यास येथील प्रकार तर जे समई विनायकदासाचा मुकाम येथें + + गावकरी यानी खडणी केली तो यैवज येकदा च द्यावयाचा करार केला तेव्हा येथील कमावीशदार विसाजीपंत व भिकाजीपंत व वणाजी टवाला + + + + + गला पडोन पैका घेतला + + + कोण्हांची अबरू राहू दिल्ही नाही तेव्हा आम्हास हि तगादा केला प्यादे लाविले अबरूवर गे + + + + + णी संकट जाणून रा + + + + + कासीसडे येथे पाई ... स जावयास आले गुरे घोडी घेऊन जात होते त्यास त्याजला येकठ्यास मात्र आम्ही आपल्याजवल रहाऊन घेतले कीं आम्हाजवल कोण्हीं नाही त्या + + + ष्य सर्व वस्तभाव बाभुळवाडियात आहेत पैकियाची निकड केली तेव्हा त्याच्या हाते राजश्री मोरो नारायेण याचे विद्यमाने त्यांच्या भरणियात यैवज नग दोन हाजाराची भरती सोनयाची करून दिल्ही निरखा मन माने तैसा चौदा प्रा धरला आणि खत येकदर मोरो नारायेण यास करून दिल्हे तेव्हा करार की पटी करून यैवज वसूल करून घेतल्या + + घ्यावा या करारावर नग दिल्हे त्यास वेढा उठोन गेला दोन च्यार दिवस जाल्या उपर खत मोरो नारायेण याजपासून जबरदस्तीनें घेतलें आणि कटाला किलियात ठेविल्या आहेत त्या हि + + + आहेत खत घेतले तेव्हा मोरो नारायेण जा ‌ होते त्याजबराबर आम्हीं हि बाहेर निघत होतो त्यास वेसी बद केल्या जागजागा चौक्या बैसविल्या लुटून घ्यावे यैसा मनसबा केला तेव्हा राहावे लागले याप्रकारे येथे आम्ही कैदे दाखल आहों घोडे देखील बाहेर पाणियावर जाऊ देत नाहीत परतु तुमचा आश्रय समर्थ म्हणून स्वंस्थ चित करून आहो पत्री विस्तार लिहिता पुर्वत नाही सारांष कीं येथील ग्रहस्तास लेहून आमचा यैवज आम्हास पावता होये ते गोष्टी + + + + गुडियावर यथास्थित केली असती तर खडणीचा यैवज वारून सरकार किफायत हि होती परंतु त्याणी कैसे केले हे न कळे आम्हीं हि चौघा प्रा पटी द्यावयास कबूल असता + + + अटकावली आहेत आणि + + + + आहे तो देत नाहीत ये विशई + + + मान सर्व तुम्हास आहे जेणे करून यांचें पारपत्य होये आणि पैका देऊन वोझी न अटकावीत यैसे करावें + + + तुम्हांकडील वृत कळत नव्हते + + + चिंता वाटत होती त्यास तुमचे पत्र बाबूखानाबराबर आले त्याजवरून वर्तमान कळोन समाधान जाले यैसे च निरतर पत्र पाठऊन साभाळ करीत असिलें पाहिजे निघो ज चे

+++ तर घरे वाचली आहेत दाणियाची पेवे वगैरे घरातील वस्तभाव सर्व नेली पारनेरीं ठाणे बैसले आहे ते वो शा गावापासी देखील खडण्या घेतल्या आमच्या गावाजवळ सात हाजार खडणी घेतली आता वस्ती होत आहे बाभुळवाडियास काही खडणी पडली नाही तेथें जे गेली ते सुख पावली आम्ही मात्र येथ या सुखात पडिलो कलले पाहिजे बहुत काय लिहिणे लोभ असो दीजे हे विनंती*

ले. १९२ श्री १६८५ फाल्गुन (अजमासे)
१७६४ मार्च

श्रीउतमगुण ...... विराजित राजेश्री गंगाधरपंत स्वामी गोसावी याचे सेवेशी

पोस्ये रामाजी यादव सा। नमस्कार विनती उपर विनती उपर येथील कुशल जाणौन तुम्ही अपले निजानंद सदैव लिहित गेले पाहिजे यानंतर तुम्ही आम्हास घेऊन आलेस त्या समई करार केला की येजमानानी आज्ञा केली आहे त्याजप्रा वर्तणूक केली पाहिजे त्यासि हिसेब कितेक जो तुमचे आमचे गुजारतीने आहे तो रुजु करावा जो स्वतंतर आसेल त्यासी रुजु पाहोन काही स्वकीये कामकाज आसेल ते त्वरेने करून श्रीत्रिबकस्वरास जाऊन आटोपून यावे आमचे घरी मुलीचे लग्न सौभाग्यवती मथुराबाईचे आहे तेथे मी हि सहश्र कामे टाकून येतो सिधीस पाऊन कामाकाजाचा निकाल येजमानास श्रुत करणे त्याचे आज्ञे माफक करून स्वार होऊन येजमानाकडे जावयासि प्रयाण करावे त्यासि मार्गप्रतीक्षा करीत राहिलो परतु लिहिले आले राजश्री बाजीपंत हि न पाठविले बरे आनकुळ पडले नसेल श्रीकृपेकरून लग्नसिधी जाली राजेश्री धोंडोपंतदादा व राजेश्री नाना व राजेश्री आबा व मातुश्री आंबाबाई व येसूबाई सर्वत्र लाहाणथोर आली होती उतम प्रकारे सारस्ये संपादून समाधाने आजी द्वितियेस स्वार होऊन गेले लग्नसमुदाय हि फार च होता परतु ईश्वरे उतम प्रकारे सिध्रीस पावविले तुम्हाकडे नेत्र आमचे लागले होते परतु मनोद्ये न जाला बरेवपणा न होय प्रमाणे राजेश्री माहादाजीपंत बाबा याचे हि शरीरी स्वस्थ नवते व श्रीमत् राजेश्री विस्वासराउ यासी घेऊन जावे परंतु उस्णकाल फार याजकरिता संकोच करून राहिले सेवेस निरवणूक केली होती त्याजप्रा यानी हि निभावले याउपर तुमचा काय विचार मजला काय आज्ञा करिता ते आपले सत्ये स्मरोन आज्ञा करावी माझ्या शरीराची अवस्था तर पर स्परें श्रुत होईल जर ईश्वर च कृपा करील तर बरे नाही तर काही बरे नाही परतु आम्ही तर तुमच्या भरवसियावर राहिलो परतु आम्ही तो नाही म्हणता परतु अव्वल जगतमुखी देसोन येते बरे आमची तर सेवटील बाजी आहे तुम्हास तर करुणा येत

---

* या पुढे राजसबाईचे नमस्कार व गंगाबाईस आशीर्वाद लिहिला आहे.

नाही उदंड अभये वचन किंया शफत दीधली परतु आमच्या कपाले तुम्हास निर्दयेता च प्राप्त होती चिरंजीव मुलास निरऊन तुमचे हाती द्यावे येजमानाच्या पायावर घालावे परतु विना तुमची चितसुधाता असल्याखेरीज कैसा योग घडतो याउपर तुम्ही भेटीचा लाभ देऊन मुलाचा आकीकार[1] करावा आपले पदरी भलेपण किंयावतपंण[2] घेऊन निभाऊन घ्यावे तुमच्या आमच्या मुलाची गाठ ये [क]त्र करून स्वामि-सेवा करवावी म्हणजे आमचा हेत मुक्त होतो तुम्हास ईश्वर येस देतो हे जालिया-खेरीज आम्ही घरी कैसे राहावे सर्व प्रकारे येजमानाचे निमित्ये होते येजमान भला आहे परतु बुधीभेद जाली याउपर बुधीचा स्थिरता राहात नाही याजकरता यांवे मग वाटेस जे श्री करील ते सुखे करू तुम्हास ईश्वर येश देईल ते खरे म्या कोणे वाटे यावे भेटी कोठे होईल मग जे आज्ञा कराल ते खरी उतर सत्वर पा। कृपा लोभ आसू दीजे हे विनती

ले. १९३ श्री १६८६ आषाढ शु. २१
१७६४ जुलै ९

श्रीमंत राजश्री त्र्यंबकपंतदादा
स्वामीचे सेवेसी

पो बाजी बिठल सां। नमस्कार विनंती उपरी येथील कुशल ता। आशाढ शुध ११ येकादसी पावेतों मुकाम नेवासे आपल्या कृपेकरून येथास्थित जाणून स्वकीय कुशल लेखन करीत असिले पाहिजे विशेष आपली आज्ञा घेऊन वाफगांवास आलों तो राजश्री रघुनाथराव भाउ खानदेशातून तेथे आले खानदेशांत माझा जाण्याचा बिचार आपणासी बोलिलों च होतो त्यास यांची गांठ पडली यावर यांचे मते तेथून इंदूर जवल आहे राजश्री लक्ष्मणरावजी बराबर जाऊन मातुश्री बाईची भेटी घेऊन यांचें मागील दुसाला हिसेब दाखववा फडशा जाल्यास करावा अथवा श्रीमंत राजश्री तात्यांचा उजूर केल्यास पुढें सारें मंडलच्येका जागा जालियावर फडशा होईल यैसे कितेक प्रकारें सांगितलें त्यास राजश्री रावजीपंतबाबा पारनेरात येणार होते आले असतील म्हणून त्या च मार्गें आलो तों बाबा आद्यापि पुणियांत च आहेत यास्तव हें पत्र सेवेसी लिहिलें आहे खानदेशांत जातो तेथून इंदुरापावेतों हि जावें लागल त्यास राजश्री भाऊ विनंती करितील तरी येक पत्र मातुश्री बाईसाहेबांस स्वदस्तुरचे अवस्यमेव लिहून पाठवावे की सर्वप्रकारें कैलासवासी हरीपंतबावांच्या श्नेहावर दृष्टी देऊन यांचे चालवांवे पहिला हिसेबाचा फडशा करून पुढें यांजवर लोभ करीत यैसी करुणापर वाक्यें लिहावी आणि

---

१ आकीकार = अंगिकार. २ किंयावंतपण = क्रियावंतपण, खरेपणा.

या च प्रकारें राजश्री रावजीपंत बाबाचे हि येक पत्र येसी जरूर जरूर पाठवावीं आतां दादांमागे यासि सर्व भरवसा तुमचा आहे तुमचे सोबती होते आपण वडील आहेत यांचे व्यंग दिसलियास दादा स्वर्गीं तुम्हांस हांसतील लोभाची वृधी करावी हें विनती

ले. १९४ श्री

राजश्री बाजीपंत गोसावी यांसी

अखंडितलक्ष्मी अलंकृत राजमान्य

श्नो वेंकाजी करंजे दडवत विनती उपरी येथील कुशल ता।। छ २१ साबान मु।। निबगाव जाणोन स्वकीये लिहीत गेले पाहिजे यानंतर तुम्हासी करार केला होता त्या प्रा।। तयार होऊन मौजे मजकुरास आलो साल गुदस्त साठी हजार समाईक रसद दिल्ही म्हणौन कमाविसी चे गावीं खर्चास पाहिजे याकरिता दोन हजार रुो वसूल घेऊन उदईक स्वार होउन तुम्हाकडे यावे तो धनसेटी भाउनी सरकारचा ढालाईत पा।। त्यावरून आम्ही श्रीमंतास व राजश्री नाना फडणीस यासी पत्रे लिहून राघोब दावल भगत पा।। त्यानी दरबारास जाऊन फडनीसांजवल लाखोटे दिल्हे तो धनसेटी भाऊनी बातमी लावली च होती ते हि दरबारास गेले नाना फडनीस यांजवल कानी काये सांगितले हे न कले त्यानी राघोबाचे मागे ढलाईत लाऊन दोन हजार रुपये वेकोबाने घेतले आहेत ते माघारे देणे म्हणौन आटकेत ठेविले आणि आम्हांस राजश्री मल्हारजी होलकर व गंगाधरपत तात्या याणी आसरा दिल्हा म्हणौन श्रीमतांकडे जातात याकरिता सखोजी जगथाप सासवडकर यासी पत्र श्नो की वेकोबा करजे निबगावी आहेत त्याजला घेऊन पुणियास येणे त्याजवरून आम्ही पुणियास जाऊ परतु तुम्ही राजश्री तात्या यांजला उतम प्रकारे बोध करून श्रीमंत राजश्री दादा यांजवल वर्तमान सागोन श्रीमंत राजश्री रावसाहेब व नाना फडनीस यांजला पत्रे घेऊन पाठवावी की धनसेट व वेकाजी करजे याजला आम्हाकडे पाठऊन देणे आणि राघोबा दावल भगत बसविला आहे त्याजला सोडणे दोन हजाराचा तगादा न लावणे येणे प्रा।। पत्रे घेऊन खामखा या गावास येक पत्र सरकारचे जे अमानत येवज असो देणें उभयेतास येक रुपाया न देणे येसी पत्रे घेऊन पाठविली पाहिजेत* आमची सर्व भिस्त तुम्हावर आहे ज्या प्रा।। श्री सिधेस्वरी बोलिला आहा तेनप्रा।। करावे येविसेई तात्यास व रा।। रामचंद्र गनेस व दत्तोबा गोसावी व सुभेदार यास लिहिले आहे आम्ही तर फाशात पडलो आहो फाशातून पार

---

* येथून शेवटपर्यंत अक्षर वेंकाजी करंजे यांचें.

पाडने तुम्हाकडे आहे यइसे करावे जे तीर्थरूप कइलसी तुम्हास न हसत फार काये त्याहावे बहुत काय लिा हे विनंती.

ले. १९५ श्री १६८७ वैशाख शु० ५
१७६६ एप्रील २५

पौ छ १२ जिल्काद

श्रीमंत राजश्री तात्या या [सी]

प्रती श्रीविष्णुभक्त तुलसीराम बैरागी वास्तव्य इंदूर कृतानेक आसिरवाद उपरि येथील क्षेम तग वैशाख शुध ५++ कुशल जाणौन निजानंद वैभव लेखिकास आज्ञा केली पाहिजे विशेष दिवस जाले या मार्गे येतील दरशण घडेल म्हणौन मार्ग प्रतिक्ष करीत होतो परंतु लाभ न घडला याजवरून चित सापेक्षित आसे पुढे ज्या वेळेस घडेल तो सुदीन आसे आपण यावे तरी मजल दर मजल फौज गेली आता येणारा समागमे ++++ लिहून सतोशविले पाहिजे + + सावळदास बैरागी आपल्या संनिध आले आहेत हे आमचे आवशक आहेत हे आपलया संनिध वर्तमान निवेदन करतील त्यावरून ध्यानास येणार या +++ साहिता करून ताकीदपत्र आज्ञा केले पाहिजे आपण ++ प्रतिपालक आहांत करिता ताकीदपत्र दिल्हे पाहिजे श्रीरामनवमीचा प्रसाद लालदास बैरागी समागमे पाठविले आहे प्रा होईल विशेष काये लिहिणे ++ शुभचिंतक आसो कृपा आभिवृधी करावी हा आसिरवाद

ले. १९६

गोविंदाचें आन्याबास श्रावण वद्य ९ मुा नजीक भांडेर येथुन पत्रः –

इकडील वर्तमान तरी प्रस्तुत वोडसे प्रांतातील गडयाचे पारपत्य होत आसे तोफा सुरजेहून आणिल्या पाचा रोजा दाखल होतील दतियावालियाची मामलत जाली प्रस्तुत वालागडींस मोर्चे लाविले आहेत, लवकर च घेतील वोडसेवाला राजा मृत पावला गद्दी घेतली यावर वोडसीवालियाचा निर्गम् कसा होतो पाहावे आयाप त्याजकडील कोणी आले नाही निर्गमास आलियावर ग्वालेर प्रांती बंदोबस्तास जावेसे आहे दुसरे विजयादशमी जालिया पठाण रोहिले याचे पारपत्य येजमानास करणे आवशक आहे इदुरी राजश्री आपाजीपंत भाऊ पा तीन च्यार हजार फौज ठेऊन राजश्री बाबासाहेबास रवाना करून शाहाजी दाभाडे व तुकोजी खेणे याचे मनास आणून बंदोबस्त करविला आसे (इत्यादि ... ...)

ले. १९७ श्री

तीर्थरूप सौभाग्यादिसंपन्न मातुश्रीबाई

वडीलाचे सेवेसी

आपत्ये सदासिवाने चरणावर मस्तक ठेऊन सां नमस्कार विनती येथील कुशल ता पौष शुध १४ पावेतो मुकाम न्याहमाडवे येथास्थित जाणून स्वकीयें लेखन करीत आसिले पाहिजे विशष आम्ही चांदवडाकडून कालेगांवावरून नेवासियाहून येथे आलो श्रीची समाराधना येक दों दिवसात आवडास जाऊ + + + ताकडे लस्करात जावयाचा उ + + + + परंतु गणेगांवकर अनदराव गरुड + + + गरुड व भिकाजी गरुड व मधाजी गरुड व नि + + + व कर व त्रिंबकराव गरुड व मुगटराव जगथाप व उमाजी वागजकर कोलगांवकर वगैरे सिलेदार व राजश्री जीवनराव आद्याप आले नाहीत दाहा बारा दिवसाचा करार करून गेले त्यास येक मास होत आला आद्याप न आले दहीगावीहून पत्रे हि वडीलाकडे पाठविलीं ते पावंली च आसतील बहुतकरून आज उदईक आम्हापासी दाखल व्हावे येसे आहे परंतु न कळे सिलेदार भाई सुस्ताई करून दिवसगत लावितील यास्तव आपण ताकीद निकडीने करून सत्वर सिलेदार मजकुरास पाठऊन द्यावे उतर प्रांतातून तीर्थरूपांची व श्रीमंत रा सुभेदारांची पत्रें आली ते बजिनस आपणाकडे पाठविली असेत पाऊन आक्षरशाहा वर्तमान कलल यानतर पत्रे आम्हाकडे तीर्थरूपांची व येजमानांची पाठऊन द्यावीं आम्ही हि तिकडे जात च आहोंत देखली बुध्ध केली जांईल सर्व भगवतसता प्रमाण आसे त्याहीवर वडीलाचे आसीर्वादे कल्याण च आहे चिंता किमपि नाही श्रीमताचा व भोंसलियाचा आद्याप मुकाबिला जाला नाही बहुतकरून सख्य च होईल येसे आहे इतकियावर काये घडोन येईल तें पाहावें त्यावर येंदाचे साल माहा कठीण दुष्काळ + + + दिसोन येंतों उतर प्रांति जाणे जां + + + + च आहे कदाचित देसी राहाणे + + + + वगैरे धान्य खर्च बहुत लागेल वडीली ध + + + हास जपावें पत्रे आलीं ते पाहून तांबडतोब दुसऱ्या माणसा बराबर पाठवावे लस्करचे जासुदास घराचा बोढा आहे जाऊन घरीं बस्तील यास्तव ती पत्रे दुसऱ्या माणसाबराबर पाठवणे जासुदास जाब तुम्हीं आपला देऊन मजकडे पाठवणे बहुत काय लिहिणे लोभ कीजे हे बिनंती

राजश्री मोरो रामचंद्र व बाबुराव बचाजीस नमस्कार भास्कर जिवाजीच्या कामाविसीं लिहिले तरी स्मरण धरून लिहिल्या प्रो तगाद्यास न चुकावे बहुत काये लिहिणे हे विनंती

ले. १९८ श्रीशंकर १६८८ श्रावण शुद्ध ८
१७६६ आगष्ट १३

पौ छ ६ रोवल
मुा सबा सितैन

विनति उपरि राजश्री त्रिबकपंतदादा व येसवतराऊ गंगाधर यासि उपरि पहिले कागद आम्ही लिहिला मागूनं आमचे मानस* इदुरीहून आली छ १० स + वर्तमाण आल की श्रीमंत दादासाहेव याची गालेरवर छोवनी जाली श्रीमंत मालराउ होलकर व तात्यासाहेब यासि आज्ञा दिधली की इदुरास जाण ते तेथून स्वार जाले आठ दाहा दिवसामधे इदुरास दाखल होनार याकरिता आपनास कलाव याकरिता लिहिल अस बहुत काय लिहिण हे विज्ञापना

* मानस = माणसें.

ले. १९९ श्रीमोरया १६८९ आषाढ वद्य ६
१७६७ जुलै १६

श्रियासह चिरंजीव राजश्री माधवराव यासि गंगाधर येशवंत असीर्वाद उपरि येथील कुशल ताा आषाढ वाा ६ शष्टी गुरुवार मुा नेवासें जाणून स्वकीय कुशललेखन करीत जाणें विशेष तुमची पत्रें आली तें पावत गेलीं त्याची उतरें येथून वरचेवर रवाना जाली आहेत ते पावतील सांप्रत मातुश्री बाईसाहेबांस पत्र लिहिलें आहे व राजश्री विष्णुपंतानी लिा आहे ते पाठविलीं आहेत येकांती आक्षरशा वाचून दाखऊन उतरें लौकर पाठवणें तेथील वर्तमान आनेक रीतीचे परभारें यैकतो आणि तुम्ही कांहीं लिहीत नाहीं तरी यैसें न करणें रात्रदिवस सावधतेनें राहून होईल वर्तमान ते दिनचर्येचे वरचेवर लिहून पाठवीत जाणें बहुत काय लिहिणे हे आसीर्वाद.

ले. २०० श्री

पौा छ०२५ माहे सफर

श्रीमंत राजश्री तात्या
स्वामीचे सेवेसी

सेवक चिमाजी नारायेण कृतानेक साष्टांग नमस्कार वितंती उपरि येथील कुशल ताा श्रावण बद्य पंचमी मुकाम श्री अवंतिकापुरी जाणून स्वकीयें कुशल लेखन करावें विशेष आपण पत्र पाठविलें तें पावले समाधान जालें यैसें च निरंतर पत्र पाठऊन सांभालीत आसावें यैसीयासी आम्ही इकडें राहून आपलें सेवेशी राजेश्री विठल कृष्ण पाठविले आहेत त्यांवर ममता करून पागेच्या खर्चाचा परामृषघेत जावा आपल्या सिवाये लस्करांत अश्रये कोणाचा नांही कर्जवाम त्यांस

मिल्नार नांही ज्या गोष्टीने आमचा निभाव होये तो अर्थ करावा लस्करांत माहागाई बहुत आहे आणि कर्ज कोठे मिलत नांही याजकरिता पंत मारनिले याची तारांबळ होत असेल सारांष त्यांची तारांबळ होत नसेल तो अर्थ करावा आपण वडील सर्व गोष्टीनें आहेत राजश्री माहादजी सिंदे याजकडे आमची सोये बनून येत नांही पहिल्यापासून त्यांचे संग्रही आहोंत येकायेकीं आम्हीं आपल्याकडे आलियास त्यांसी विशमता दिसोन येईल म्हंणून हा काळपर्यंत त्यांजपांसी राहिलो परंतु निर्वाह होत नांही आपली स्वारी जयेपुराकडे गेली आहे राजेश्री माधोसिंगाकडील वकील येऊन करारमदार मामलतीचा करतील त्यास आमचे मानस कीं त्या प्रांती आपल्या सरकारांत माहाल येतील तेथील येका माहालचें कामकाज सांगावें आपण चितावर धरून सनदपत्र आमचे नावे करून घ्यावी आण आम्हांस उतर लिहून पाठवावे त्या प्रो रात्रीचा दिवस करून आपल्या सेवेसी येऊं चौं कडील आश्रये तुटले सांप्रत्य भरवसा आपला आहे निभाव करणे आपल्यास आहे बहुत काये लिहिणे कृपालाभ असों दीजे हे विनंती

ले. २०१ श्री

गऊ ब्रह्मनप्रतिपालक निराआधारियास आधार श्रीमंत राजश्री तात्या साहेब यांसि

प्रती असरीत अनत राम गुगेरे आसिरवाद उपरि येथील जाणून स्वकीये लिा गेले पाहिजे या नतर आपली आज्ञा घेऊन स्वार जालो ते प्रयागास सुखरूप पावलो आपन व राजेश्री कासीबा बोन्हाडे व तुकजी होलकर व आनदराव सितोले येस स्वस्ती क्षेम पावलो चिता न करण आपन खर्चास दिल्ह त्यास दर सेकडा हा १३ तेरा प्रा हुडनावल गेली बरे + + स हे परामृश करनार समर्थ आहेत सर्व निरन्हा करन आपलयास आहे कलल पाहिजे बहुत काय लिा हे विनती

राजश्री बापु व राजेश्री माधवराव यास असीरवाद लिा अर्थ परसीजे कृपालोभ असो देणे हे विनती.

वेदमोर्त राजेश्री सकमभट व रामभट व जैरामभट यांस सां नमस्कार लिा अर्थ परसीजे कृपालोभ आसो देण आपले येजमानस बिनती करीत जाण आपन आपले आहेत कलल पाहिजे हे विनती

ले. २०२ श्री पौ १६८८ चैत्र शुद्ध ७, १७६७ एप्रील ५

राजश्रिया विराजित राजमान्य राजश्री गंगाधर येशवंतस्वामी गो यास पो रघुनाथ बाजीराव नमस्कार विंनंती उपरि येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत

जाणे विशेष मालराव होळकर यास फाल्गुण वद्ये द्वादशीस देवाज्ञा जाली म्हणून रा। सदाशीव गंगाधर याणी निवेदन केले॥

पौ छ ५ जिल्काद मुा इंदूर *

ले. २०३ श्री १६८९ माघशुद्ध १३
१७६८ ज्यानेवारी ३१

अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य राजश्री
तुको महिपतराव गोसावी यासि

सेवक माधवराव बलाल प्रधान नमस्कार सुा समान सितैन मया व आलफ आपाजी पाटील मौजे गोंदी पो आवड याणे हुजूर विदित केले की हणवंतराव निंबालकर याही नारो मल्हार यास आणावयास अवधूत रघुनाथ स्वार- देऊन पाठविले ते मौजे मजकुरी येऊन ठिकाण लाविता न लागे तेव्हा गावचे पाटील कुलकर्णी धरून नेऊन जबरदस्तीने तीन हजार रुपये घेतले याकरिता औरंगाबादेचे मुकामी राजश्री हैबतराव याजपासी जाऊन हटकिले ते समई सदरहू रुपये बीडास गेलियावरी देवितो म्हणोन कबूल केले परंतु आद्याप देत नाही म्हणोन याजवरून हे पत्र| सादर केले असे याचा बाजवी अवज असल्यास हैबतरायास सांगोन देवावा +जाणिजे छ १० रमजान बहुत काय लिहिणे

लेखन
सीमा

---

* ही नकल आहे, अस्सल पत्र नव्हे.

+ येथून अक्षराचें वळण निराळें आहे.

सूचि.

(आंकडे पृष्ठांक आहेत.)

ध

न

ल

व

श
